صوبائی اسمبلی خیبر پختونخوا

اسمبلی کا اجلاس، اسمبلی چیمبر پشاور میں بروز بدھ مورخہ 22 جنوری 2014ء بمطابق 20 ربیع الاوّل 1435 ہجری بعد از دوپہر تین بجکر چالیس منٹ پر منعقد ہوا۔

جناب قائمقام سپیکر، امتیاز شاہد مسند صدارت پر متمکن ہوئے۔

تلاوت کلام پاک اور اس کا ترجمہ

اَعُوذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیۡطٰنِ الرَّجِیۡمِ۔ بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ۔

اَلۡهٰكُمُ التَّكَاثُرُO حَتّٰی زُرۡتُمُ الۡمَقَابِرَO كَلَّا سَوۡفَ تَعۡلَمُوۡنَO ثُمَّ كَلَّا سَوۡفَ تَعۡلَمُوۡنَO كَلَّا لَوۡ تَعۡلَمُوۡنَ عِلۡمَ الۡیَقِیۡنِO لَتَرَوُنَّ الۡجَحِیۡمَO ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَیۡنَ الۡیَقِیۡنِO ثُمَّ لَتُسۡـَٔلُنَّ یَوۡمَئِذٍ عَنِ النَّعِیۡمِ۔

(ترجمہ): (لوگو) تم کو (مال کی) بہت سی طلب نے غافل کر دیا۔ یہاں تک کہ تم نے قبریں جا دیکھیں۔ دیکھو تمہیں عنقریب معلوم ہو جائے گا۔ پھر دیکھو تمہیں عنقریب معلوم ہو جائے گا۔ دیکھو اگر تم جانتے (یعنی) علم الیقین (رکھتے تو غفلت نہ کرتے)۔ تم ضرور دوزخ کو دیکھو گے۔ پھر اس کو (ایسا) دیکھو گے (کہ) عین الیقین (آ جائے گا)۔ پھر اس روز تم سے (شکر) نعمت کے بارے میں پرسش ہو گی۔

جناب قائمقام سپیکر: جزاکم اللہ۔ 'کوئسچنز آور' ۔۔۔۔۔

جناب سکندر حیات خان: جناب سپیکر صاحب! پرون په چارسده کښې چې کومه دهماکه شوې ده، د هغوی د پاره د مغفرت دعا۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: مفتی صاحب ته گزارش دے چې د شهداء په حق کښې دعا وکړی۔

(اس مرحلہ پر چارسدہ بم دھماکے میں شہداء کیلئے دعائے مغفرت کی گئی)

جناب سکندر حیات خان: سپیکر صاحب! په دې باره کښې زه یو خبره کول غواړم۔

جناب قائمقام سپیکر: د 'کوئسچنز آور' دغه وکړو جی، بیا به تاسو ته زه موقع درکړم، تاسو کښینئ پلیز، دا 'کوئسچنز آور' ، 'کوئسچنز آور' ختم شی، زه تاسو ته موقع درکوم پلیز، پلیز جی۔

نشانزدہ سوالات اور انکے جوابات

Mr. Acting Speaker: 'Question`s Hour': Question No. 890. Muhammad Reshad. Not present. Question No. 904, Muhammad Reshad Khan. Not present. Question No. 899. Mufti Said Janan, please.

* 899 _ مفتی سید جانان: کیا وزیر داخلہ ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) آیا یہ درست ہے کہ 07 مئی 2013 کو تحصیل ٹل بمقام دوآبہ میں بم دھماکہ ہوا تھا جس میں کئی افراد شہید اور زخمی ہوئے ہیں؛

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو مذکورہ دھماکے میں شہید و زخمی افراد کی تفصیل فراہم کی جائے، نیز ان کو دیئے گئے معاوضے کی تفصیل الگ الگ فراہم کی جائے، اگر نہیں تو معاوضہ نہ دینے کی وجوہات بیان کی جائیں؟

جناب پرویز خٹک (وزیر اعلیٰ) {جواب سینیئر وزیر (خزانہ) نے پڑھا}: (الف) جی ہاں، 07 مئی 2013 کو ٹل بمقام دوآبہ میں بم دھماکہ ہوا تھا جس میں کئی افراد شہید اور زخمی ہوئے۔

(ب) بم دھماکے میں شہید اور زخمی افراد کو حکومت خیبر پختونخوا کی طرف سے معاوضہ دیا گیا ہے۔(تفصیل ایوان کو فراہم کی گئی)۔

مفتی سید جانان: بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ۔ جناب سپیکر صاحب، دیکښې زما صرف دا گزارش دے حکومت ته چې دیکښې تقریباً زه به درته د خپل ځان خبره وکړم چې په 5 مئی باندې په ما باندې دهماکه شوې ده، په 7 مئی باندې، تر دې وخت پورې دا اولنئ میاشت بیا د سن 2014 بیا په ختمیدو باندې ده، دا پیسې دغه خلقو ته ملاؤ شوې خو دا ډیر زیات په تکلیف باندې ملاؤ شوې۔ کله یوه محکمه، کله یو ځائې، کله بل ځائې، کله بل ځائې، نو زما به دا گزارش وی چې دې ته که یو وخت مقرر شی چې یا درې میاشتې یا څلور میاشتې یا پینځه میاشتو کښې به دغه خلقو ته پیسې ورکولې کیږی، هغه خلق دا پیسې جی په وخت باندې نه ورکوی، یا که دا کمیټۍ ته لاړ شی چې کمیټی هغوی د پاره وخت مقرر کړی چې دغه وخت کښې به دغه خلقو ته پیسې ورکولې کیږی۔ زما به دا گزارش وی سر۔

جناب قائمقام سپیکر: جی دا مفتی صاحب! تاسو که لږ دا جواب وگورئ، زه خو دا تاسو چې کوم انفارمیشن څومره دغه کړی دی کنه۔۔۔۔

مفتی سید جانان: سپیکر صاحب! زه هغه تفصیل کښې نه ځم جی، که زه تفصیل بیانوم کنه، اخر کښې 27 نمبر باندې یو کس دے، منظور خان ولد خیال بت خان، دا جی مکمل د وروستو نه سوزیدلے دے، دیکښې اوس هم دغه ځائې کښې هغه چره ئے بنده ده خو زه هغه تفصیل جی نه بیانوم، زه صرف دا گزارش کوم چې دا د کمیټۍ ته لاړ شی یا مطلب دا دے چې تاسو یو رولنگ ورکړئ چې یا درې میاشتې یا پینځه میاشتې کښې به دغه خلقو ته پیسې ملاویږی۔ د دوئ جی که چا سره تعلق وی نو پیسې ورته ملاؤ شی، که نه وی نو یو دفتر والا ئے یو ته استوی، بل والا ئے بل ته استوی، بل والا ئے بل ته استوی، زما دا گزارش دے سر۔

جناب قائمقام سپیکر: جی مسٹر سراج الحق صاحب، پلیز۔

جناب سراج الحق {سینیئر وزیر (خزانہ)}: سپیکر صاحب، مہربانی۔

جناب قائمقام سپیکر: مفتی صاحب کوئسچن کړے دے جی، مفتی سید جانان صاحب۔ دیکښې چرته یو Injured دے چې هغه ته تر اوسه پورې بم بلاسټ شوے دے، او د دوئ مقصد دا دے چې هغه Lying on bed او پیسې ورته نه دی ملاؤ نو دې باره کښې تاسو دغه وکړئ او۔۔۔۔۔

مفتی سید جانان: سپیکر صاحب! زما دا گزارش دے چې دې متاثرینو د پاره د پیسو ورکولو د منسټر صاحب یو وخت مقرر کړی، پینځه میاشتې، څلور میاشتې، شپږ میاشتې چې دغه خلقو ته به معاوضه ورکولے کیږی جی۔

سینیئر وزیر(خزانہ): جناب سپیکر صاحب، بنیادی خبره دا ده چې د سرکار خو یو پالیسی ده او تر اوسه پورې چې څومره خلق د دې واقعاتو په زد کښې راغلی دی، د هغې باقاعده حکومت معاوضې ورکړی دی، علاج ئے کړے دے خو بیا هم که یو داسې کس وی، که هغه فرض کړه پاتې شوے وی او لوکل انتظامیې نه وی رپورټ کړے نو مفتی صاحب مهربان د د هغوی په باره کښې زمونږ په علم کښې راؤړی نو مونږه Bound یو او مونږ ورته پړه یو په هغې باندې چې د هغوی هغه مکمل مداوا وکړے شو۔

جناب قائمقام سپیکر: شکریہ جی۔کوئسچن نمبر899،او شو۔ 916سردار حسین بابک،پلیز۔

* 916 _ جناب سردار حسین: کیاوزیرداخلہ ارشادفرمائیں گے کہ:

(الف) صوبے میں پولیس کے کئی سپاہی،ہیڈکانسٹیبلزاور دیگر رینک کے اہلکار دہشت گردی میں شہید ہو چکے ہیں؛

(ب) اگر(الف)کاجواب اثبات میں ہوتو:

(i) 13مئی2013سےاب تک کتنے پولیس اہلکاروں کو شہید کیاگیا،ان کے نام، پتہ اور شہداء کے لواحقین کودیئےگئے معاوضہ کی الگ الگ تفصیل فراہم کی جائے؛

(ii) آیامذکورہ اہلکاروں کو شہید کرنے والے افراد کے خلاف ایف آئی آر درج ہوئی ہے، تفصیل بتائی جائے؟

جناب پرویزخٹک(وزیراعلیٰ): (الف) جی ہاں۔

(ب) (i) 13 مئی 2013 سے اب تک جتنے بھی پولیس اہلکاران شہید ہو چکے ہیں، ان کے نام، پتہ اور ان کے لواحقین کو دیئے گئے معاوضہ کی مکمل تفصیل لف ہے۔ (ایوان کو فراہم کی گئی)۔
(ii) جی ہاں، تفصیل ایوان کو فراہم کی گئی۔

جناب سردار حسین: شکریه سپیکر صاحب. سوال چې زما وو، ما وئیل چې د 13 مئی 2013 نه واخله تر اوسه پورې د دهشت گردئ په دې لړئ کښې څومره پولیس اهلکار چې دی، هغه شهیدان شوی دی، د هغوی تعداد او د هغوی ایډریسز او بیا ما دا هم تپوس کړے وو چې دا خلق چې چا شهیدان کړی دی، آیا د هغوی خلاف ایف آئی آر درج شوے دے؟ سپیکر صاحب، په اولنی جز کښې چې کوم جواب ما ته راکړے شوے دے چې دوئ وئیلی دی چې اؤ، چې څومره پولیس شهیدان شوی دی، د هغوی نومونه او پتې چې دی دا لف دی. سپیکر صاحب، پکار خو دا وه چې په دې یوه پیرا کښې تعداد لیکلے شوے وے چې دا تعداد ما تپوس کړے وو چې وئیلی شوی وے، تفصیل ئے خو شته دے. دا چې ما اوشمارل نو دا تقریباً څه Sixty five د پولیس د مختلفو رینکونو هغه چې کوم ځوانان دی، هغه شهیدان شوی دی. بیا ایف آئی آر ته که مونږ راشو، هغه د ایف آئی آر نمبر چې دے، هغه ورکړے شوے دے او د هغې تاریخ چې دے، هغه ورکړے شوے دے. اوس که مونږ دې جواب ته وګورو نو ما ته به څه پته لګی، که زه تاسو ته دا وایم چې دا 2 نمبر باندې دے چې "مقدمہ علت نمبر 279 مورخہ 6.6.2013 جرم 302/324/353/7ATA تھانہ داؤدزئی" زما خو سوال دا وو چې صحیح د ایف آئی آر نمبر هم هغوی ښودلے دے او تاریخ ئے هم ښودلے دے، د تهانې نوم ئے هم ښودلې دے، زما خو غرض په دیکښې وو چې دا خو ډیره لویه بدقسمتی ده چې د پولیس چې زمونږ کوم ځوانان دی، هغه شهیدان شو، عام خلق هم شهیدان کیږی، عجیبه منطق خو دا دے، عجیبه خبره دا ده چې که مونږ وګورو نو دا پولیس اهلکار چې شهیدان شوی دی، باقاعده د هغې ویډیوز چې دی هغه ظالمانو جاری کړی دی، یوه. دویمه دا چې ډیره زیاته عجیبه خبره ده، دلته د میډیا ملګری هم ناست دی او اکثر زمونږ Colleagues به هم دا ویډیوز کتلی وی چې د دنیا په تاریخ کښې به چرته دا نه وی شوی چې د هغوی سرونو باندې هغوی فټ

بالونه کوی او ایف آئی آر چې دلته مونږ وګورو، بیا عجیبه جواب ما ته راکړے شوے دے۔ زما خو غرض دا وو چې کومو خلقو ذمه واری قبول کړې ده، آیا د هغه خلقو خلاف ایف آئی آر درج شوے دے؟ نو که ما له دا جواب راکړے شو نو ډیره زیاته مهربانی به وی۔

محترمہ نگہت اورکزئی: جناب سپیکر! سپلیمنٹری سوال ہے جی۔

جناب قائمقام سپیکر: جی میڈم نگہت اورکزئی صاحبہ۔

محترمہ نگہت اورکزئی: سر، یہاں پر بابک صاحب نے جو یہ اپنا سوال اٹھایا ہے شہداء کے حوالے سے، جناب سپیکر صاحب، جب سے یہ گورنمنٹ بنی ہے اور ہم نے ہمیشہ یہاں فلور آف دی ہاؤس پر یہ بات کی ہے کہ اس وقت فرنٹ لائن پر جو ہماری تمام فورسز اور Innocent لوگ جو شہید ہو رہے ہیں اور ان درندوں کے ہاتھوں سے جو واقعی لوگوں کے سروں، اگر آپ ویڈیوز دیکھیں جناب سپیکر صاحب! جب آپ کبھی فیس بک پر جائیں تو اس میں ایک درندہ جو ہے، وہ باقاعدہ جو قتل کر دیتا ہے تو ان کے سروں کے ساتھ پھر فٹ بال کھیلتا ہے تو اس کو دیکھ کر انسان کا دل دہل جاتا ہے کہ ایسے لوگ بھی ہیں اور ان کے ہاتھوں جو شہید ہوتے ہیں جناب سپیکر صاحب، ابھی تک ان شہداء کو نہ تو کسی قسم کا کوئی پیکج ملا ہے اور دوسری بات سر، جو سب سے Important اس میں میں کرنا چاہتی ہوں، وہ یہ ہے کہ ان کے ورثاء میں سے، چونکہ باقی بھی میرے Colleagues بات کریں گے، وہ تفصیل سے بات کریں گے، ان کے گھر کے کسی مرد کو دیدیا جاتا ہے شہداء پیکج جو کہ Direct affected ہوتے ہیں یعنی بیوی ہوگئی، بچے ہوگئے جن کی تعلیم و تربیت اور پھر جناب سپیکر صاحب، نہ آئی جی صاحب کی طرف سے کوئی ایسی کمیٹی بنی ہوئی ہے کہ جو کم از کم ان شہداء کے گھروں سے یہ پتہ کرے، 50 لاکھ یا 20 لاکھ یا 30 لاکھ تو آج کل کچھ بھی نہیں ہے، آپ کو پتہ ہے کہ ڈالر کی قیمت کہاں چلی گئی ہے، پاؤنڈ کی قیمت کہاں چلی گئی ہے؟ تو جناب سپیکر صاحب، یہ آئی جی کا بھی فرض بنتا ہے اور یہ محکمہ چونکہ ڈائریکٹ سی ایم صاحب کے پاس ہے تو یہ سی ایم صاحب کا بھی As a KPK Chief Minister (فرض) بنتا ہے کہ وہ ان شہداء کی دیکھ بھال کریں اور جو پیکج ہے، وہ ان لوگوں تک پہنچائیں کہ جو ان کے حقدار یا ورثاء ہیں، بجائے اس کے کہ اس گھر کے کسی مرد کو دیدیں اور وہ پھر جہاں بھی لگائیں وہ لگائیں۔

جناب سکندر حیات خان: جناب سپیکر!

جناب قائمقام سپیکر: جی سکندر شیر پاؤ صاحب۔

جناب سکندر حیات خان: جناب سپیکر، آیا وزیر موصوف صاحب به ما ته دا اووائی چې دې پیکج کښې یو حصه خو د Compensation ده، هغه 30 لاکھ روپئ چې کومې ورکړې کیږی خو د دې سره سره دوئ د Job هم خبره کوی۔ ډیر اوس دا کتلې کیږی چې د هغوی هغه Job چې دے، هغه ئے لستونه جوړ کړی دی او په هغې کښې د کالونو نه خلق انتظار کوی لګیا دی چې کله به هغوی ته هغه سیټ ملاویږی۔ آیا دوئ څه داسې اراده ساتی چې د دې د پاره څه سپیشل پوسټونه دوئ Create کړی ځکه چې دې خلقو خو قربانی ورکړې ده، دوئ خو خپله وینه د دې ملک د پاره، د دې صوبې د پاره توئې کړه، اوس د هغوی سره چې کومه وعده شوې ده، هغه سر ته د رسولو د پاره پکار ده چې د هغې د پاره څه دغه د وشی، سپیشل پوسټس د Create شی چې کم از کم د لستونو انتظار خو د هغوی نه کوی۔ دویم دیکښې چې دا کوم سپیشل پولیس فورس دے، د هغوی د پاره بیا د پیکج هډو خبره نشته نو آیا وینه خو هغوی هم توئیوی او هغوی هم هغه شان دغه کوی نو پکار ده چې د دې د پاره هم حکومت څه طریقه کار رااوباسی او دوئ د اووائی چې د هغې د پاره دوئ څه دغه کړے دے؟ دریم د دې سره دا چې کوم زخمیان دی جناب سپیکر! هغوی ته صرف لکھ روپئ ملاویږی، دیکښې بعضې بعضې داسې پولیس والا دی، بعضې داسې Law Enforcing Agencies والا دی چې د هغوی په آپریشنونو باندې، پینځه پینځه، شپږ شپږ آپریشنونه وشی او هغه شپږ لکھه لس لکھه، د دې نه زیاتې پیسې د هغوی په پرائیویټ هسپتالونو کښې لګی نو پکار دا ده چې کوم زخمی دے، د هغه د پاره هم پوره د علاج معالجې چې دے، د هغې د پاره د دوئ اووائی چې د دوئ څه پروګرام دے او څه دغه دے؟

جناب قائمقام سپیکر: شکریہ جی، شکریہ۔

سردار اورنگزیب نلوٹھا: جناب سپیکر! سپلیمنٹری۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: میں عرض کرنا چاہتا ہوں کہ کوئسچن میں میرے خیال میں Debate at this stage is not permissible.

سردار اورنگزیب نلوٹھا: نہیں جناب، میں سپلیمنٹری۔۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: یہی کہ آپ کوئسچن کر سکتے ہیں جی۔

سردار اورنگزیب نلوٹھا: میں سپلیمنٹری کوئسچن کرنا چاہتا ہوں۔

جناب قائمقام سپیکر: جی جی، سردار صاحب۔

سردار اورنگزیب نلوٹھا: شکریہ سپیکر صاحب۔ سر، جو انہوں نے کہا ہے کہ اہلکاروں کو شہید کرنے والوں کے خلاف ایف آئی آر درج ہوئی ہے تو جناب سپیکر صاحب، میں یہ پوچھنا چاہتا ہوں حکومت سے کہ ایف آئی آریں تو درج ہوئی ہیں اور جو لوگ دہشت گردی کرتے ہیں اور یہ ہمارے بھائی جو دہشت گردی میں شہید ہوئے ہیں تو ذمہ داری بھی طالبان کی طرف سے قبول کی جاتی ہے تو میں حکومت سے یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ پھر بھی نامعلوم ایف آئی آر درج کرتے ہیں تو ان کے خلاف ایف آئی آر کیوں نہیں درج کرتے؟ بس یہی میرا کوئسچن تھا۔

جناب قائمقام سپیکر: صحیح ہے۔ جناب سراج الحق صاحب، پلیز۔

جناب سراج الحق {سینیئر وزیر (خزانہ)}: جناب سپیکر صاحب، څلورو معززو ممبرانو په یو موضوع باندې خبره وکړه او میډم هم پرې خبره وکړه، ډیره بنیادی وه، اهمه وه، ضروری وه۔ بنیادی مسئله دا ده چې دا د بد امنئ یا د دهشت ګردئ دا واقعات دا د شپږو اووه میاشتو نه دی بلکه یو تسلسل دے په خیبر پختونخوا کښې او د 47 هزار شهیدانو دا تعداد چې په میډیا کښې او په الیکټرانک میډیا کښې، پرنټ میډیا کښې او د عامو خلقو په خله باندې دا فکر دے نو دا هم د دې شپږ اووه میاشتو کښې نه دی بلکه دا په دې تیر څلور پینځو شپږو کالو په نتیجه کښې دا تعداد دومره ته رسیدلے دے۔ د خیبر پختونخوا حکومت د اولنئ ورځې نه چې په کومه مسئله د ټولو نه زیات اهمیت ورکړے دے، هغه د امن و امان بحالی ده او ظاهره خبره ده چې امن د هر حکومت اولنئ ترجیح ده او ترجیح پکار ده۔ جناب سپیکر صاحب، هم د دغې په سلسله کښې مونږ د مرکزی حکومت سره هم مستقل په تماس کښې یو او کوشش مو دا کړے دے چې چونکه دا یوائې د

پېښور يو مسئله نه ده بلکه دا د ټولې صوبې او د ټول پاکستان مسئله ده او دا مسئله د پاکستان د مرکزی پالیسیانو په وجه باندې او د سابقه غلطو فیصلو په نتیجه کښې مونږ دې حد ته رارسیدلی یو او په دې وجه باندې په اوله ورځ باندې زمونږ دا مؤقف دے چې کم از کم امن و امان دا د سیاست نه بالاتر د هرې پارټئ، د هر کارکن او د هر شهری یو بنیادی مسئله ده نو په دې به مونږ د سیاست په ځائې باندې د دې د حل طرف ته به ځو او دا وجه ده چې مرکزی حکومت کله د سیاسی جماعتونو غونډه راوغوښتله نو په هغې کښې زمونږ ټول جماعتونه شریک وو او هم د دې امن و امان د پاره او د دهشتگردئ د خاتمې د پاره جناب سپیکر صاحب! هغه پارټیانو هم د مذاکراتو ملګرتیا وکړه د چا چې چرې هم د دې خبرې مؤقف نه وو خو دا ئے خیال وو چې د مذاکراتو د عمل په نتیجه کښې زمونږ خاورې ته او وطن ته او بچو ته امن ملاویږی نو مونږ ئے سپورټ کوؤ۔ مونږ به هم جناب سپیکر صاحب! ډیر انتهائی پامتدار په انتظار وو چې د دې مذاکراتو دا عمل به مخکښې لاړ شی او د هغې په نتیجه کښې به په خیبر پختونخوا کښې هم امن قائم شی ولې جناب سپیکر صاحب! کله چې په هغې کښې دوه څلور قدمونه واخستلے شو، ټوله دنیا په دې باندې آګاه ده چې د عالمی طاقتونو د سازش په نتیجه کښې هغه ټول د امن پراسیس بیا Sabotage شو او د جناب وزیر داخله چوهدری نثار صاحب بیانات اخباراتو کښې هم موجود دی او په هغې باندې چې کوم د غم او غصې د ټولو نه زیات اظهار چوهدری نثار صاحب کړے دے، مونږ Appreciate کړے دے، هغه ستاسو په مخکښې هم دی۔ جناب سپیکر صاحب، د دې وجې نه نن هم مونږ په دې خبره باندې ولاړ یو چې د دې مسئلې د پاره اجتماعی کوششونه پکار دی، د اجتماعی کوششونو په لړ کښې د مرکزی حکومت او د صوبائی حکومت په خپلو کښې اختلافات، د نظریاتو اختلافات، د منشور اختلافات په خپل ځائې باندې خو مونږ په دې مؤقف باندې یو چې که د امن د قیام د پاره مرکزی حکومت ته د صوبې حکومت د طرف نه هر قسم تعاون وی نو دیکښې مونږ تعاون ته تیار یو، تلو ته تیار یو، ملګرتیا ته تیار یو او چې کوم قدم ئے واخستو هغه Appreciate کوؤ۔ سوال دا دے جناب سپیکر صاحب! چې دلته کښې د خیبر پختونخوا نه

چارچاپیره قبائلی علاقې دی او دا قبائلی علاقې جناب سپیکر صاحب، دا د مرکز کنټرول کښې دی او دلته چې څومره واردات شوی دی یا کیږی، په دیکښې د قبائلی علاقو، د دغه ځائې نه د تلو راتلو یو بنیادی کردار دے۔ جناب سپیکر صاحب، ستاسو په علم کښې به وی چې لکه د بنوں جیل واقعه شوې ده نو هغه هم د قبائلی علاقو نه خلق راغلی وو، دغه شان که د ډیرو واقعه شوې وه، په هغې کښې هم دغه شان معاملات Involve وو، په دې وجه باندې که یو سړے دا وائی چې تاسو به څه کوئ د قبائلی علاقو سره، دا حقیقت دا دے چې په Settled area کښې د خیبر پختونخوا حکومت د دې Bound دے، ذمه دار دے چې د هر سړی د جان، د مال او د عزت د تحفظ د پاره به محنت کوی، کوشش به کوی، Efforts به کوی، ولې دلته کښې څنګه زمونږ په کالجونو باندې، زمونږ په سکولونو باندې، زمونږ په هسپتالونو باندې، زمونږ په سړکونو باندې د قبائلی علاقو د خلقو هغه رش هم دے نو دغه شان دلته د امن او د بد امنۍ په هغه وجوهاتو کښې هم د قبائلی علاقو دا موجوده انتظام یو ډیر لوئې رکاوټ دے ځکه چې صوبائی حکومت هلته کښې عملداری نه لری او د آئین مطابق هغه د مرکزی حکومت زیر انتظام ده۔ زه خو اوس هم دا خبره Suggest کوم، پرون هم تاسو په دې باندې ډیر زیات په خپلو کښې خبرې شوې دی خو زه جناب سپیکر صاحب، د زړه د اخلاصه دا خبره کوم چې که نن هم په دې هاؤس کښې مونږ په دې خبره باندې یکسو شو چې په دې باندې یو مکمل بحث وکړو نو ښه خبره دا ده جناب سپیکر صاحب! چې دلته وزیر اعلیٰ هم وی او دلته کښې د اپوزیشن چې څومره د پارټو لیډران دی، اپوزیشن لیډر او په دې هاؤس کښې موجود د تمام سیاسی جماعتونو د مشرانو یو شریکه کمیټی جوړه شی او دغه اپوزیشن لیډر او د اپوزیشن سیاسی جماعتونو مشران او وزیر اعلیٰ صاحب او په حکومت کښې د شریکو جماعتونو مشران، دا د کښینی، بې شکه هغه د د وزرات داخله نه بریفنګ واخلی، هغه د د آئی جی پی نه بریفنګ واخلی او په شریکه باندې چې کوم قسم لائحه عمل ترتیب کیدے شی، په هغې باندې مونږه Initiative اخستو ته تیار یو ځکه چې دا د چا د پارټۍ هم مسئله نه ده، د چا یو لیډر مسئله هم نه ده، دا د دې ټول قوم او د دې ټولې خاورې مسئله ده او زما دا یقین دے چې مخکښې

هم په دې هاؤس کښې دا روايت پاتې شوے دے چې د صوبې د حقوقو د پاره کله هم حکومت آواز کړے دے نو که حکومت زمونږه نه وو او د بل چا حکومت وو نو هم مونږ پکښې راغلی وو او نن هم چې د صوبې د حقوقو د پاره يا د صوبې د دې امن و امان د مسئلې د حل د پاره صوبائی حکومت کوم Efforts، کوششونه يا جرګه کوی نو زما يقين دے چې د اپوزيشن جماعتونه به هم په هغې کښې بهرپور شرکت کوی، په هغې کښې به د خپلې رائے اظهار کوی، د خپلو تجاويزو نه به مونږه خبروی او په دې لړ کښې چې هر قسم يو داسې تجويز که زما د اپوزيشن يو ممبر پيش کړو چې هغه قابل عمل دے، هغه د دې خاورې او د قوم د پاره فائده مند دے، مونږ سپيکر صاحب! هغې ته هر کلے وايو او مونږ پرې شاباشے ورکوؤ او مونږه ئے Appreciate کوؤ۔

جناب سردار حسین: سپیکر صاحب!

جناب قائمقام سپیکر: سپليمنټری کوئسچن، سپليمنټری کوئسچن کوئ جی؟

جناب سردار حسین: سپیکر صاحب! که ما له مو لږه موقع راکړه۔

جناب قائمقام سپیکر: ستاسو دے او تاسو بيا دوباره۔۔۔۔۔

جناب سردار حسین: زه پرې يوه خبره کول غواړم۔

جناب قائمقام سپیکر: بنه جی تاسو ته عرض کوم جی چې لکه کوشش به دا کوؤ چې ډيبيټ په کوئسچن کښې خو، Already تاسو پخپله پوهه يئ زما نه ډير زيات ډيبيټ طرف ته به نه ځو نو هغه به بهتر وی۔ جی سردار حسين بابک۔ (تالیاں)

جناب سردار حسین: سپیکر صاحب! زما يقين دا دے چې ما خو وړوکے غونډې سوال کړے وو او دا دومره لويه حدود اربعه او جغرافيه (قہقہے) او دا دومره لويه قصيده (قہقہے) چې سينيئر منسټر صاحب اووئيله نو هغه ته تاسو نه وئيل؟ (قہقہے) ما خو سوال کړے دے چې دا ايف آئی آر چې دے، دا ولې د هغه خلقو خلاف نه دے درج شوے چې چا ذمه واری قبوله کړې ده نو ديکښې زما څه قصور دے سپیکر صاحب؟

(قہقہے)

جناب قائمقام سپیکر: سردار صاحب! ستاسو نه علاوه درې سپلیمنټری کوئسچنز نور وشو۔

جناب سردار حسین: هغه خو صحیح ده خو ما خو۔۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: خو Definitely هغه جواب۔۔۔۔۔

جناب سردار حسین: ما خو سینیئر منسټر صاحب ته نه دی وئیلی۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: ټهیک یئ، تاسو ټهیک یئ دومره تفصیل نه وو۔۔۔۔۔

جناب سردار حسین: چې دومره په تفصیل جواب راکړو۔ زه سپیکر صاحب! وزیر اعلیٰ صاحب راغے۔۔۔۔۔

جناب اعظم خان درانی: جناب سپیکر!

جناب قائمقام سپیکر: دائیں جانب، جی جی درانی صاحب! یو منټ۔ یو منټ جی، پلیز۔

جناب سردار حسین: وزیر اعلیٰ صاحب راغے نو مونږ ورته هرکلے وایو۔

جناب قائمقام سپیکر: یو منټ جی، پلیز۔ تاسو یو منټ۔۔۔۔

(قطع کلامی)

جناب اعظم خان درانی: تاسو جی فلور چا له ورکړے دے ؟

جناب سردار حسین: فلور خو تاسو ما له راکړے دے او که سوال کوئ، بیا به د وزیر نه وکړی۔۔۔۔۔

جناب اعظم خان درانی: جناب سپیکر صاحب!

جناب محمد علی (پارلیمانی سیکرٹری برائے خزانہ): جناب سپیکر صاحب! زه یو۔۔۔۔

جناب سردار حسین: تاسو ما له فلور راکړے دے۔

(قطع کلامی)

جناب سردار حسین: تاسو ما له فلور راکړے دے۔

جناب قائمقام سپیکر: فلور خو تاسو ته ما جی Handover کړے دے کنه، Already question، ستاسو یو کوئسچن خو وشو کنه جی۔

(قطع کلامی)

جناب قائمقام سپیکر: شاه حسین صاحب، جی یو منټ محمد علی شاه۔ سردار صاحب! دا۔۔۔۔۔

جناب سردار حسین: که مائیک مو ما ته آن کړو نو۔۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: جی۔

جناب سردار حسین: سپیکر صاحب! خفه کیږئ مه کنه، دا ولې دا خوان شاءالله۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: نه مونږ بالکل نه خفه کیږو وروره، ما خو درته اووئیل چې کوم رولز دی، هغه به Follow کوؤ جی۔ تاسو په کوئسچن کښې ډیبیټ کوئ۔۔۔۔۔

جناب سردار حسین: دا رولز صرف زمونږ د پاره دی؟

جناب قائمقام سپیکر: ډیبیټ، دا د ټولو د پاره دی۔

جناب سردار حسین: ما خو ساده سوال کړے دے، ما له د جواب راکړی، ما خو څه نه دی وئیلی چې ما ته د تقریر وکړی۔

جناب قائمقام سپیکر: لس ځله د هغه طرف نه کسان راپاڅیدل ما اجازت نه دے ورکړے او تاسو ته دا وایم چې۔۔۔۔۔

جناب سردار حسین: نو ما خو سوال کړے دے چې زه مطمئن شم نو بیا به خبره برابریږی کنه۔

جناب قائمقام سپیکر: مطمئن کیدل ضروری خو نه دی، تاسو ته Answer already available دے۔

جناب سردار حسین: مطمئن کیدل ضروری نه دی خو دا هم ضروری نه دی چې ما له به جواب کښې پینځه صفحې جواب یو سړے راکوی او په هغې کښې به پینځه حصې سیاسی خبرې کوی او زه به غلے ناست یم سپیکر صاحب! دا خو داسې نه ده کنه۔

جناب قائمقام سپیکر: هم دغه عرض کوؤ جی، دواړو طرف ته دا کوؤ چې ډیبیټ په کوئسچن کښې، At this stage چې کوم دے دا دغه نه دے، زما Humble submission دا دے، تاسو کوئسچن کولے شئ، د هغېAnswer بیا-----

جناب سردار حسین: شکریه سپیکر صاحب۔

جناب قائمقام سپیکر: جی جی۔

جناب سردار حسین: سپیکر صاحب، زما سوال دا وو چې دا ایف آئی آر درج شوے دے، د ایف آئی آر تاریخ او د پولیس سټیشن نامه او نمبر ما ته راکړے شوے دے نو مونږ خو بیا بیا دا سوال کوؤ چې کومو خلقو دا ذمه واری قبوله کړې ده، آیا د هغې خلقو ایف آئی آر چې دے، هغه ولې نه دے درج شوے؟ یوه۔ دویمه دا چې سینیئر منسټر صاحب په خپل ډیر لوئې تقریر کښې دا خبره وکړه، قبائلو ته پکښې لاړو او تیر وختونو ته پکښې لاړو او شاید چې سینیئر منسټر صاحب نه دا خبره هیره وی چې په تیرو وختونو کښې خو سینیئر منسټر صاحب هم پینځه کاله سینیئر منسټر وو، مونږ خو هغه بحث ته نه ځو او نه مونږ هغه تنقید کوؤ او نه مونږ هغه الزامونه لګوؤ سپیکر صاحب! خو چې په دې صوبه کښې یو مسئله ده، آیا دا زمونږ ذمه واری نه جوړیږی چې دا مسئلې مونږ راپورته کړو او آیا دا زمونږ ذمه واری نه جوړیږی چې د هغې د پاره کوم ممکن حل وی چې هغه مونږ تجویز کړو؟ بیا د دې خبرې څه جواز جوړیږی چې نن د دا حکومت دې خبرې ته وګوری چې د دوئ اووه میاشتې وشوې یا ئے اته میاشتې وشوې چې شپږ شپیته-----

(عصر کی اذان)

جناب قائمقام سپیکر: جی سردار حسین بابک صاحب۔

جناب سردار حسین: خبره اوږدوم نه، آنریبل وزیر اعلیٰ صاحب هم راغلے دے او سراج الحق صاحب پرون هم نه وو او هغه بل ورځ هم نه وو او دوئ خبره وکړه۔ دوه ورځې مخکښې په لاء اینډ آرډر باندې په هاؤس کښې ډیر زیات په ډیټیل باندې ډسکشن شوے دے، بیا د حکومت د طرف نه تجویز راغے چې دا هاؤس چې دے، دا د مونږ له اختیار راکړی، بیا د هغې د پاره ورځ وټاکلې شوه۔ په پرونئ ورځ باندې مونږ کوشش وکړو او سپیکر صاحب! بیا تاسو هم مونږ سره

ډیره زیاته مهربانی وکړه او هغه کار چې دے ، هغه سر ته اونه رسیدو خو بیا هم د سراج الحق صاحب د دغې آفر، مونږ نن هم اپوزیشن دې خبرې ته تیار یو چې د دې مسئلې د حل د پاره دا خو حکومت بهتره فیصله کولې شی، زمونږ خو تجاویز کیدې شی بهرحال چې څنګه حکومت غوښتنه کړې وه چې دا ټوله لویه اسمبلی د مونږ له اختیار را کړی، مونږ نن هم اپوزیشن دې خبرې ته تیار یو چې حکومت ته مونږ دا اختیار ورکړو او چې څنګه غواړی چې دا مسئله حل شی خو د سوال په حواله سپیکر صاحب! زه خبره راغونډوم، مونږ دا تپوس کړے دے چې کومو خلقو ذمه واری قبول کړې ده، سراج الحق صاحب د ما له لنډ جواب دا راکړی چې د هغه خلقو خلاف ایف آئی آر درج شوے دے ؟ که درج شوے دے نو د هغې څه تفصیل دے او که نه دے درج شوے نو د هغې وجه څه ده؟ چې دا شارټ کټ جواب راکړی نو بیا به د دې نه ډیر Lengthy discussion نه جوړیږی۔

جناب سلطان محمد خان: جناب سپیکر!

جناب قائمقام سپیکر: سلطان صاحب! Already supplementary دریې کوئسچنز په دې، دریې کوئسچنز په دیکښې راغلی دی، زه څکه عرض کوم، یو منټ جی زه عرض کوم جی، که تاسو دغه شان کوئ نو بیا به دا کوئسچنز پاتې شی بیا به خفه کیږئ هم ما نه نو څکه یو ګهنټه ټائم دے او دیکښې ستاسو دا کوئسچنز ختمول دی، که دیکښې پاتې شو، څوک به بیا په هغې کښې خفه کیږی نه جی۔

جناب محمد علی (پارلیمانی سیکرٹری برائے خزانہ): جناب سپیکر!

جناب قائمقام سپیکر: محمدعلی صاحب! پلیز خفه کیږئ مه جی، ما خو درته عرض وکړو او دوئ ته هم زه دا خبره کوم جی چې 'کوئسچنز آور' کښې، اول ایجنډې باندې را شئ۔

جناب سلطان محمد خان: جناب سپیکر!

جناب قائمقام سپیکر: جی سلطان محمد۔

جناب سلطان محمد خان: دا مائیک که راته، مهربانی۔ سر، دا سوال نمبر 916 باندې چې کوم جواب 'کنسرنډ' وزیر صاحب ورکړو، مونږ ئے شکریه ادا کوؤ، ډیر

زیات تفصیلی جواب وو خو سر، زما وړوکے شان سپلیمنټری سوال دا دے، د هغه جواب نه دا سپلیمنټری سوال جوړیږی چې د Concerned Minister Sahib او صوبائی حکومت کله پورې د دوئ دا اراده ده چې دوئ به بجائے د دې چې لاء اینډ آرډر چونکه صوبائی سبجیکټ دے، چې بجائے د دې چې دوئ مرکزی حکومت باندې دا اووه میاشتې دا ذمه واری ورواچوله او بجائے د دې چې دوئ د اووه میاشتو نه په تیر شوی حکومتونو باندې دا ذمه واری وراچوی نو کله د دوئ اراده ده چې دوئ به د لاء اینډ آرډر سیچویشن د پاره عملی اقدامات کوی؟

جناب قائمقام سپیکر: شکریه جی۔ جناب سراج الحق صاحب، پلیز۔ بهتر به دا وی جی چې کله د کوئسچنRelevant جواب راشی نو د ډیبیټ نه به بچ یو بیا۔

سینئیر وزیر (خزانه): بالکل جی، مونږ ته په ایجنډا باندې تلل پکار دی، زه دا Appreciate کوم او ستاسو د دې خبرې ملګرتیا کوم۔ بهرحال سپیکر صاحب، سردار بابک صاحب خبره وکړه چې د چا په باره کښې معلومات شوی دی، چرته واقعه شوې ده، د هغې خلاف خو اقدامات هم شوی دی، ایف آئی آرز هم درج شوی دی، البته زما خیال دے که زما خوږ ورور ته څه معلومات وی، د چا په باره کښې ایف آئی آر درج کول غواړی او د ده په علم کښې معلومات وی نو دا به لکه د دې قوم سره هم ښیګړه وی، دا به د دې وطن سره هم ښیګړه وی، دا به د دې خاورې سره هم ښیګړه وی۔ البته سپیکر صاحب، دا یوه خبره ده چې دوئ وئیلی دی چې مونږ صوبائی حکومت ته اختیارات ورکوؤ، مونږه ئے شکریه ادا کوؤ او اختیارات هغه دی چې کوم په آئین کښې لیکلی دی، د هغې نه زیات اختیارات که هم غواړی نو څوک چا له ورکولې نشی، البته زه دا خبره عرض کوم چې که داسې یو ریزولیوش دوئ راوستل غواړی چې قبائلی علاقې د د خیبر پختونخوا حکومت ته زیرنګیں شی، مونږ به ئے Appreciate کوؤ، که داسې اقدامات راوستل غواړی۔ جناب سپیکر صاحب، خارجه پالیسی د صوبې حکومت اختیاراتو کښې نشی راتلې، البته دوئ تجویز پیش کولے شی، اټهارهویں آئینی ترمیم کښې مزید اضافه کولې شی بهرحال دې وخت کښې خو

به د خیبر پختونخوا حکومت هم هغه اختیارات Exercise کوی کوم چې په آئین کښې لیکلی دی۔

<u>جناب قائمقام سپیکر:</u> شکریہ جی۔ کوئسچن نمبر 920، اعظم خان درانی صاحب۔ کوئسچن نمبر 920، اعظم خان درانی۔۔۔۔

(شور)

<u>Mr. Acting Speaker</u>: No debate please, no debate please.

تاسو کوئسچن نه بالکل، ستاسو کوئسچن باندې تقریباً درې ځله جواب راغلو۔

(شور)

<u>جناب قائمقام سپیکر:</u> شاہ فرمان صاحب! آپ لوگ تشریف رکھیں، میں ایک دو باتیں کرنا چاہتا ہوں۔ آپ ہاؤس کو In order کریں ٹھیک ہے۔۔۔۔

(شور)

<u>جناب قائمقام سپیکر:</u> تمام معزز اراکین اسمبلی سے گزارش ہے، دیکھیں ساری دنیا ہمیں دیکھ رہی ہے، خدارا آپ لوگ تشریف رکھیں، آپ لوگ تشریف رکھیں۔

(شور)

<u>جناب قائمقام سپیکر:</u> اگر آپ لوگ ہاؤس کو In order نہیں کرتے تو میں Adjourn کر لیتا ہوں۔ (مداخلت) نہیں، میں Adjourn کرونگا اگر یہ بات ہے۔ پلیز آپ ہاؤس کو، ہاؤس کو In order رکھیں۔ ټهیک ده کنه دا خو د کښېنی کنه؟ جی سردار حسین بابک، پلیز۔

<u>جناب سردار حسین:</u> سپیکر صاحب!

(قطع کلامیاں اور شور)

<u>جناب قائمقام سپیکر:</u> زه تاسو ته ریکویسټ کوم۔

(قطع کلامیاں اور شور)

<u>جناب سردار حسین:</u> سپیکر صاحب! دا سې ده۔

(قطع کلامیاں اور شور)

جناب قائمقام سپیکر: محمد علی صاحب، پلیز۔

جناب سردار حسین: سپیکر صاحب، سپیکر صاحب۔

جناب قائمقام سپیکر: آپ لوگ تشریف رکھیں، پلیز، ہاؤس کو آرڈر میں رکھیں جی، پلیز۔۔۔۔۔

(قطع کلامیاں اور شور)

جناب سردار حسین: مهربانی، سپیکر صاحب! دا سې ده۔۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: آپ لوگ تشریف تو رکھیں جی، آپ تو بیٹھیں ناجی۔ جی سردار بابک، پلیز۔

جناب سردار حسین: مهربانی چې زما دا حکومتی ملگری لږ سترې شی نو بیا به زه خبره شروع کړم۔ سپیکر صاحب! دا سې ده۔۔۔۔۔

(قطع کلامیاں اور شور)

جناب محمد علی (پارلیمانی سیکرٹری برائے خزانہ): دا خو ترې تاسو هسې دغه جوړ کړے دے، سوال د څه وو، جواب د څه وو، دا د اسمبلئ اجلاس دے ؟

(قطع کلامیاں اور شور)

محترمہ نگہت اورکزئی: دا تاسو له فلور چا درکړے دے ؟

(قطع کلامیاں اور شور)

Mr. Acting Speaker: Muhammad Ali Sahib! Please, please address the Chair, address the Chair, please.

محترمہ نگہت اورکزئی: ستا څه کار دے ؟

(شور)

جناب سردار حسین: سپیکر صاحب! سپیکر صاحب! زما یقین دا دے۔۔۔۔۔

Mr. Acting Speaker: Please, please address the Chair, please.

جناب سردار حسین: زما یقین دا دے سپیکر صاحب! چې دا دومره اهم سوال دے خدائے شته چې زه په دې نه پوهیږم چې زما حکومتی ملگری په دې خبره باندې ولې داسې غصه شو خو بیا هم دا هغه شهیدان دی چې دوئ د دې وطن د پاره قربانی ورکړې ده سپیکر صاحب! او دا هغه شهیدان دی چې نن د هغوی چې کوم

پسماندګان دی یا د هغوی رشته دار دی، بې شکه هغوی نن د دې خبرې په انتظار دی چې کومو خلقو دا ناروا کار کړے دے، کومو خلقو دا هلاکتونه کړی دی، آیا حکومت د دې خبرې نه ځان مبراء کولے نشی او د حکومت زمونږ نه دا سوال چې یره که چرې مونږ ته پته وی چې دا کار چا کړے دے، مونږ ئے حکومت ته اوښایو چې مونږ د هغوی خلاف ایف آئی آر درج کړو نو بیا به زه هم دا تپوس کوم چې بیا آیا په دې صوبه کښې حکومت شته دے او که د حکومت نوم یو شے خو دلته نشته دے، که دلته د حکومت نوم یو شے نه وی *(تالیاں)* نو بیا پکار دا ده چې مونږ ته چا ته هم پته وی، مونږ به ئے حکومت ته په ګوته کړو، د هغوی خلاف به ایف آئی آر وکړی. سپیکر صاحب، زما شارټ خبره ده، ظاهره خبره ده په دې ایف آئی آر کښې به ډیر خلق داسې وی چې هغه به نامعلومه وی خو زما خو د وزیر صاحب نه سوال دا دے چې دا میډیا باندې راغلی دی، ډیرو خلقو په میډیا باندې د دې شهادتونو ذمه واری قبولې کړې دی، مونږ دا تپوس کوؤ چې د هغوی خلاف ایف آئی آر چې دا ولې نه دے شوے؟ زما سوال خو ډیر Simple دے، ډیر شارټ دے، مونږ خو د دې نه ډیبیټ سپیکر صاحب! نه جوړوؤ خو مونږ له د حکومت د دې خبرې جواب راکړی چې کومو خلقو ذمه واری قبول کړې ده، کوم خلق معلوم دے، کومو خلقو چې دا قتل عام کړے دے او هغوی په ډاګه دی، هغوی ښکاره دی، آیا د هغه خلقو خلاف ایف آئی آر چې دے دا ولې نه دے درج، حکومت ته کوم مشکل دے؟ مونږ له که دا جواب حکومت راکړی نو زما یقین دے د دې نه مونږ ډیبیټ نه جوړوؤ سپیکر صاحب.

جناب قائمقام سپیکر: *جی یاسین خلیل صاحب، پلیز، یاسین خلیل----*

پارلیمانی سیکرٹری برائے خزانہ: یو منټ ما ته موقع راکړئ جی.

جناب قائمقام سپیکر: دا محمد علی صاحب، محمد علی صاحب ډیر وخت نه ریکویسټ کوی جی. محمد علی خان صاحب ریکویسټ کوی د ډیر وخت نه.

پارلیمانی سیکرٹری برائے خزانہ: شکریه جناب سپیکر صاحب. زه خپل د اپوزیشن د ټولو ورونړو ډیر قدر کوم، ډیر عزت کوم، ډیر محترم خلق دی او شکر دے زه پکښې ګورم ټول سینیئر پارلیمنټرینز دی. زمونږ د خبرې هرګز دا مطلب نه دے چې تاسو

ولې په دې ایشو باندې چیر کوئ، تاسو ولې چې دے نو دا خبرې کوئ؟ زمونږ بنیادی مسئله په دې نه ده۔ زمونږ دا درخواست دے جناب سپیکر صاحب، دا ټول الحمدللّٰه سینیئر پارلیمنټرینز، په اسمبلۍ کښې په ایجنډا باندې د هر شی خپل Specific time دے، د 'کوئسچنز آور' د پاره یوه گهنټه ده، زه دا گورم جی کله چې زه ایم پی اے شوے یم، په دې اووه میاشتو کښې داسې یو اسمبلی اجلاس د ما ته ښوک اوښائی چې په ایجنډا ختم شوے دے؟ یو ملگرے زمونږ کوئسچن کوی، زه شاباشے ورکوم هغه ایم پی اے له چې هغه د اسمبلۍ دوران کښې کوئسچن پیش کوی، هغه توجه دلاؤ نوټس، زه چې پارلیمانی سیکرټری نه ووم جناب سپیکر صاحب، تاسو ریکارډ وګورئ، په دې ټول ایم پی ایز کښې د ټولو نه زیات کوئسچنې او کال اټینشنز او سوالات زما دی خو چونکه زه پارلیمانی سیکرټری شوم، هغه ټول پینډنګ شو۔ زه قدر کوم د هغه ایم پی اے چې هغه دومره تیارے کوی اسمبلۍ ته راځی او په کال اټینشن او په سوالات باندې، خو بنیادی مسئله څه ده جی؟ یو محترم ایم پی اے یو کوئسچن هغه پیش کړی، په هغه یو کوئسچن باندې پینځه تقریرونه۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: مہربانی،مہربانی۔

پارلیمانی سیکرٹری برائے خزانہ: زه عرض کوم جی۔ بابک صاحب جی دوه صفحې تقریر ئے وکړو ماشاء الله پینځلس صفحې به پرې نور کوی، نو چې په یو یو کوئسچن باندې داسې کیږی نو۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: کوئسچن نمبر 920،اعظم خان درانی۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خیلی: آپ نے وہ میرے سوال کا جواب نہیں دیا۔

جناب اعظم خان درانی: شکریہ جناب سپیکر۔

جناب قائمقام سپیکر: کوئسچن نمبر 920۔ میڈم! پلیز، تشریف رکھیں۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خیلی: میرے سوال کا جواب نہیں دیا۔

جناب قائمقام سپیکر: میڈم! پلیز، تشریف رکھیں۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خیلی: میرے سپلیمنٹری کا جواب نہیں دیا۔

جناب قائمقام سپیکر: اعظم خان درانی، پلیز۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خیلی: آپ میرے سوال کا جواب تو دیں نا، تو پھر کیا سپلیمنٹری ہے، اگر آپ ہمارے سوال کا جواب نہیں دینگے؟

جناب قائمقام سپیکر: میڈم! مہربانی کرکے میں نے صرف اعظم خان درانی صاحب کو کہا ہے، اعظم خان درانی صاحب بات کریں۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خیلی: جب آپ کو سوال کا جواب نہ ملے تو آپ کیا کرینگے؟

جناب قائمقام سپیکر: میں حکومتی ارکان سے بھی گزارش کرتا ہوں کہ مہربانی کرکے Relevant questionکا جواب دیں تو بہت Easyہو گا، ڈیبیٹ سے آپ خود کو بچانے کی کوشش کریں۔

(تالیاں)

جناب قائمقام سپیکر: جی اعظم خان درانی، پلیز۔

* 920 _ جناب اعظم خان درانی: کیا وزیر صحت ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) ضلع بنوں میں مختلف کیٹیگریز کے ہسپتال موجود ہیں؛

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو مذکورہ ہسپتالوں کی تعداد کیٹیگری وائز بتائی جائے اور ہر ایک ہسپتال میں خالی آسامیوں کی تعداد بتائی جائے، نیز حکومت مذکورہ خالی آسامیوں کو کب تک پر کرنے کا ارادہ رکھتی ہے، تفصیل فراہم کی جائے؟

جناب شوکت علی یوسفزئی (وزیر صحت) {جواب سینیئر وزیر (خزانہ) نے پڑھا}: (الف) جی ہاں۔

(ب) ضلع بنوں میں تین بڑے تدریسی ہسپتال ہیں جن میں خلیفہ گل نواز تدریسی ہسپتال، ڈسٹرکٹ ہیڈ کوارٹر تدریسی ہسپتال اور ویمن اینڈ چلڈرن تدریسی ہسپتال شامل ہیں۔ اس کے علاوہ ایک پولیس سروسز ہسپتال، دو کٹیگری ڈی ہسپتال، دو آر ایچ سیز، 34 بی ایچ یوز، 37 سول ڈسپنسریز اور دو ایم سی ایچ سنٹرز موجود ہیں۔ (تین بڑے ہسپتالوں میں منظور شدہ پر اور خالی آسامیوں کی لسٹ ایوان کو فراہم کی گئی)۔ جہاں تک خالی آسامیوں پر تعیناتی کا تعلق ہے، اس بارے میں عرض ہے کہ گریڈ 16 تک کی آسامیوں پر تقریباً تعیناتی ہو چکی ہے جبکہ جو آسامیاں ابھی تک خالی ہیں، ان پر تعیناتی کا عمل شروع ہو چکا ہے۔ مزید برآں

جہاں تک ضلع کے مختلف ہسپتالوں میں ڈاکٹرز کی خالی آسامیوں کا تعلق ہے، حکومت کی کوشش ہے کہ ان پر جلد از جلد تعیناتی کی جاسکے۔

جناب اعظم خان درانی: شکریہ جناب سپیکر۔ "اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو مذکورہ ہسپتالوں کی تعداد کیٹیگری وائز بتائی جائے اور ہر ایک ہسپتال میں خالی آسامیوں کی تعداد بتائی جائے، نیز حکومت مذکورہ خالی آسامیوں کو کب تک پر کرنے کا ارادہ رکھتی ہے، تفصیل فراہم کی جائے؟" جناب سپیکر، تفصیل ئے راکړے دے، هغه چې تاسو وګورئ، زه د سی ایم صاحب توجه غواړم جی، ضروری ده جی، د هغه توجه ضروری ده جی، سی ایم صاحب! توجه غواړم، ډیره ضروری مسئله ده سپیکر صاحب۔

جناب قائمقام سپیکر: جی جی، فرمائیں۔

جناب اعظم خان درانی: دې لسټ کښې چې جی تاسو وګورئ د سټاف ډیټیل ئے راکړے دے، دا کے جی این هسپتال، په دیکښې جی په تین نمبر باندې که وګورې چیف میډیکل آفیسر ایک دے او هغه هم Vacant دے، ورسره جی پرنسپل میډیکل آفیسر پانچ دی چار پکښېVacant دی نو دغسې جی ټوټل چې ته وګورې نو یو یو کس شته او 30، 30 خالی آسامیانې پاتې دی نو مونږ ریکویسټ کوؤ سی ایم صاحب ته چې دا هسپتال ډیر ضروری هسپتال دے، د یو غریبې علاقې نه زه تعلق لرم نو په دې مهنګائی کښې او په دې ټینشن ورځو کښې هغه خلق د پیښنور جوګه نه دی چې دلته راځی او دا کرایې او علاجونه کوی، نو که مونږ ته د هسپتال دا سټاف مکمل شی نو په دې هسپتالونو به بوجھ کم شی۔ نو زمونږ ریکویسټ دے سی ایم صاحب ته چې مهربانی وکړی، دا زر تر زره مونږ ته Fill up کړی۔ شکریه جی۔

محترمہ نگہت اورکزئی: جناب سپیکر!

جناب قائمقام سپیکر: جی سپلیمنٹری کوئسچن، میڈم نگہت اورکزئی صاحبہ۔

جناب شاہ محمد خان: پوائنٹ آف آرڈر، پوائنٹ آف آرڈر۔

محترمہ نگہت اورکزئی: جناب سپیکر صاحب، چونکہ یہ صحت کے ساتھ Related question ہے اور میں دو منٹ آپ کے لوں گی کہ کل یہاں پر ہمارے وزیر صحت صاحب نے جو بات کی تھی صحافیوں کے

حوالے سے، یہ میں پرچے آپ کو بھجوا رہی ہوں کہ جو ان کے ذاتی خرچ پر جو بات ہوئی ہے جناب سپیکر،۔۔۔۔۔

(قطع کلامی)

محترمہ نگہت اورکزئی: نہیں، ایک منٹ۔

جناب قائمقام سپیکر: میڈم! پلیز آپ۔۔۔۔۔

محترمہ نگہت اورکزئی: سر! صحت کے حوالے سے ہے۔ سر، میں نے کسی اور، میں پوائنٹ آف آرڈر پر نہیں اٹھی ہوں، صحت کے حوالے سے اٹھی ہوں کہ یہ اس نے اپنی جیب سے کئے ہیں اور یہ میں آپ کو بھجوا رہی ہوں تاکہ آپ کو پتہ چل جائے کہ آپ کے منسٹر کتنا جھوٹ بولتے ہیں؟

جناب قائمقام سپیکر: ٹھیک، ٹھیک ہے جی۔ جی شاہ محمد، پلیز۔ Relevant question کے ساتھ Relevant بات کریں Otherwise جو ہے تو میں Allow نہیں کروں گا۔

جناب شاہ محمد خان: تھینک یو جناب سپیکر کہ آپ نے ہمیں بولنے کا موقع دیا۔ یہ جو کوسچن ہے 920 خلیفہ گل نواز ہسپتال جو بنوں میں قائم ہے، ایک قیمتی صوبائی تدریسی ادارہ ہے۔ کے پی کے کے چار ہسپتالوں کیلئے ایم آر آئی کی مشینیں منظور ہو چکی تھیں جو ٹائم پر نہیں لگیں جس میں ڈی آئی خان تا بنوں تا خلیفہ گل نواز ہسپتال اور اس کی جو ورانٹی تھی، اس پر میرے علم کے مطابق دو ارب روپے اس پر جرمانہ آیا ہے تقریباً اور جب اس ایم آر آئی کو لگایا تو صحیح وقت پر پھر بھی اس نے کام شروع نہیں کیا تھا، بہت زیادہ مشینری اب بھی خراب ہے، پوسٹیں خالی ہیں۔ بہت زیادہ شعبے جو ہیں اس کی Handing / Taking over نہیں ہوئی ہے، ٹائلیں اکھڑ چکی ہیں، لان خراب ہے تو ہمارا یہ مطالبہ ہے کہ جو پوسٹیں خالی ہیں، ان کو بھی فوری پر کریں تو کے ٹی ایچ اور ایل آر ایچ پر بوجھ کم ہو جائے گا اور یہ ہمارے ساؤتھ ریجن کے سارے ایریاز کا فائدہ ہے۔ ہمارا یہ پر زور مطالبہ ہے کہ یہ ہماری جو شکایات ہیں، جو ہمارے مطالبات ہیں، ان کو تسلیم کریں۔ شکریہ۔

جناب قائمقام سپیکر: جی شکریہ جی۔ کون جواب دے گا؟

سینیئر وزیر (خزانہ): سر! میں۔

جناب قائمقام سپیکر: مسٹر سراج الحق صاحب، پلیز۔

سینئر وزیر (خزانہ): جناب سپیکر صاحب، شکریه ادا کوم۔ اعظم درانی صاحب هم چې کومه پوښتنه کړې ده او د محترم شاه محمد خان صاحب دواړو د بنوں د هسپتالونو حوالې سره ده، جناب سپیکر صاحب! څنګه ستاسو په علم کښې ده چې دا وخت هم د خیبر پختونخوا په ټولو هسپتالونو کښې د ډاکټرانو کمے هم دے، د نرسنګ سټاف کمے هم دے او د سامان کمے هم دے۔ دا موجوده حکومت چې راغلے دے نو مونږ د دې خبرې اهتمام کړے دے چې مونږ اول د دې ډاکټرانو او د نرسنګ کمے پوره کړو او دا وخت دوه زره ډاکټران نوی بهرتی کول د حکومت هدف دے چې په هغې کښې چه سو پورې هغه پراسیس مکمل شوے دے او دغه شان د نرسنګ د اخستلو پراسیس هم مکمل شوے دے۔ زه دا عرض کوم چې په بجټ کښې هم د خیبر پختونخوا د هسپتالونو د پاره یو لویه برخه ایښودلې شوې وه، تر څو چې د دوئ دا پوښتنه ده چې لکه تاسو دا نوې آسامیانې تر کومه پورې به ډکوئ؟ نو جناب سپیکر صاحب! چې کوم ډاکټران دا وخت په 17 کښې دی، د هغوی ټول اے سی آرز راغوښتلې شوی دی او ای ډی اوز ته هدایت شوے دے چې تاسو دا زر زر پروموټ کړئ نو چې 17 نه 18 ته پروموټ شی، د هغې په نتیجه کښې څومره ویکینسیانې مونږ ته خالی پاتې کیږی، د هغې ټولو ویکنسیانو د ډکولو حکومت اراده کړې ده او دا ما ته یاد دی چې تیر یو میاشت مخکښې د سی ایم صاحب په مشرئ کښې میټنګ شوے وو او محکمه صحت ته او وزیر صحت ته یو میاشت ورکړې شوې وه چې تاسو په دیکښې دا ټول پروګرام مکمل کړئ۔ زما دا یقین دے ان شاء اللّٰه چې دا 2014 دا د خیبر پختونخوا د هسپتالونو د ټولو ضروریاتو د پوره کولو سال مونږ ګرځولے دے۔

جناب قائمقام سپیکر: جی کوئسچن نمبر ہے، صرف سات منٹ ہیں 'کوئسچنز آور' میں، کوئسچن نمبر 921، اعظم خان درانی صاحب۔ بڑی محنت کرتے ہیں ہمارے معزز اراکین اسمبلی، میں کوشش کرتا ہوں کہ ان کو اپنا حق ملے تو اصل جو مقصد ہے، اس پر آئیں تو بہتر ہوگا۔ ان شاءاللہ پولیٹیکل سکورنگ بھی کریں گے ساتھ ساتھ۔ (قہقہہ) جی اعظم خان درانی صاحب۔

* 921 _ جناب اعظم خان درانی: کیا وزیر صحت ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) پشاور کے تدریسی ہسپتالوں، لیڈی ریڈنگ ہسپتال، خیبر ٹیچنگ ہسپتال اور حیات آباد میڈیکل کمپلیکس میں کل کتنے مردانہ وزنانہ وارڈز ہیں، تفصیل فراہم کی جائے، نیز ہر ایک وارڈ میں بستروں کی تفصیل بھی فراہم کی جائے؟

جناب شوکت علی یوسفزئی(وزیر صحت): (الف) پشاور کے تدریسی ہسپتالوں،لیڈی ریڈنگ ہسپتال، خیبر ٹیچنگ ہسپتال اور حیات آباد میڈیکل کمپلیکس میں مردانہ وزنانہ وارڈز میں بستروں کی تفصیل درج ذیل ہے:

LADY READING HOSPITAL PESHAWAR

List of bed strength Department wise

S. No	Name of Unit	Beds	S. No	Name of Unit	Beds
01	Children A	36	54	Surgical A HDU	02
02	Nursery A	12	55	Surgical A Side Room	04
03	Children B	36	56	Surgical B Male	33
04	Nursery B	12	57	Surgical B Female	17
05	Peads Surgery	42	58	Surgical B HDU	03
06	Gynae A-I	33	59	Surgical B Side Room	03
07	Gynae A-I Side Room	01	60	Surgical C Male	27
08	Gynae A-II	21	61	Surgical C Female	16
09	Gynae A Labor Room	16	62	Surgical C HDU	03
10	Gynae A Labor Side Room	01	63	Surgical C Side Room	02
11	Gynae B-I	16	64	Surgical D Male	12
12	Gynae B-I Side Room	01	65	Surgical D Female	12
13	Gynae B-II	24	66	Urology Male	24
14	Gynae B-II Side Room	01	67	Urology Female	24
15	Gynae B Labor Room	11	68	Urology UDY	06
16	Gynae C-I	29	69	Nephrology Male	20
17	Gynae C-II Labor Room	20	70	Nephrology Female	17
18	Eye Male	23	71	Dialysis	10
19	Eye Female	24	72	Chest Male	23
20	ENT Male	24	73	Chest Female	15
21	ENT Female	23	74	Chest Isolation	10

				Male	
22	Cardiology Male	18	75	Chest Isolation Female	09
23	Cardiology Female	18	76	Skin Ward Male	14
24	Cardiology CCU	08	77	Skin Ward Female	14
25	Post Cathy	06	78	Leprosy Male	16
26	Neurology Male	12	79	Leprosy Female	05
27	Neurology Female	12	80	Medical A Male	40
28	Neurology Side Room Male	02	81	Medical A Female	33
29	Neurology Side Room Female	02	82	Medical A HDU	04
30	Neuro-Surgery Male	18	83	Medical B Male	24
31	Neuro-Surgery Female	18	84	Medical B Female	26
32	Neuro-Surgery ICU	12	85	Medical B Side Room	03
33	Cardio Thoracic Male	12	86	Medical C Male	33
34	Cardio Thoracic Female	12	87	Medical C Female	20
35	Cardio Thoracic ICU	08	88	Medical C Side Room	02
36	Cardio Thoracic Trauma	05	89	Psychiatry Male	14
37	Cardio Thoracic HDU	06	90	Psychiatry Female	12
38	Cardio Thoracic Side Room	01	91	Psychiatry Side Room	01
39	Cardio Thoracic Male	12	92	Psychiatry ECT	01
40	Cardio Vascular Female	12	93	Psychiatry DATC	16
41	Cardio Vascular ICU	06	94	Plastic Surgery Male	04
42	Cardio Vascular Trauma	08	95	Plastic Surgery Female	04
43	Cardio Vascular HDU	06	96	Plastic & Burn Male	03
44	Cardio Vascular Side Room	01	97	Plastic & Burn Female	03
45	Orthopedic A Male	22	98	Medico-Legal	11
46	Orthopedic A Female	11	99	Cardiology Private Rooms	22

47	Orthopedic A Side Room	02	100	Bolton Block	27
48	Orthopedic A Pvt: Room	01	101	FC Block	18
49	Orthopedic B Male	21	102	Surg+Ortho M+F A&E	43
50	Orthopedic B Female	10	103	Medical Male+Female A&E	15
51	Orthopedic B Side Room	03	104	Trauma & CCU A&E	20
52	Surgical A Male	34	105	Mass Emergency A&E	122
53	Surgical A Female	13			

خیبر ٹیچنگ ہاسپٹل پشاور: خیبر تدریسی ہسپتال پشاور میں مردانہ اور زنانہ وارڈ اور بیڈز کی تفصیل:

نمبر شمار	وارڈ	تعداد	بیڈز
01	مردانہ وارڈ	30	459
02	زنانہ وارڈ	38	733

حیات آباد میڈیکل کمپلیکس پشاور: مردانہ اور زنانہ وارڈ اور بیڈز کی تفصیل درج ذیل ہے:

نمبر شمار	وارڈ کا نام	زنانہ بستر	مردانہ بستر	ٹوٹل بستر
01	آئی وارڈ۔اے	15	18	33
02	آئی وارڈ۔بی	20	23	43
03	میڈیکل۔اے	31	31	62
04	میڈیکل۔بی	34	34	68
05	آرتھوپیڈک۔اے	18	28	46
06	آرتھوپیڈک۔بی	12	28	40
07	ای این ٹی۔اے	11	21	32
08	ای این ٹی۔بی	13	12	25
09	مردانہ سرجیکل	---	72	72

42	---	42	زنانہ سرجیکل	10
08	04	.04	سرجیکل آئی سی یو	11
35	---	35	گائینی۔اے	12
35	---	35	گائینی۔بی	13
16	---	16	لیبر روم۔اے	14
13	07	06	میکزلوفیشل وارڈ	15
12	06	06	سائیکاٹری وارڈ	16
07	04	03	میڈیکل آئی سی یو	17
20	10	10	انکالوجی(کینسر)وارڈ	18
15	08	07	پیڈزکارڈیالوجی وارڈ	19
36	18	18	پیڈز۔اے وارڈ	20
36	18	18	پیڈز۔بی وارڈ	21
14	07	07	سی سی یو	22
34	17	17	شوگر وارڈ	23
34	17	17	گیسٹرو(معدہ)وارڈ	24
29	18	11	کارڈیالوجی وارڈ	25
31	16	15	نیوروسرجری وارڈ	26
35	---	35	گائینی۔سی وارڈ	27
14	07	07	پلاسٹک سرجری وارڈ	28
18	09	09	سکن وارڈ	29
96	70	26	سی آر سی	30
21	---	---	نرسری وارڈ	31

32	لیبر روم بی اینڈ سی	16	---	16
33	ہیڈ انجری	06	06	12
34	پرائیویٹ روم	---	---	28
35	ایمر جنسی وارڈ	04	04	08

جناب اعظم خان درانی: سپیکر صاحب! زما کوئسچن مکمل نه دے ، ما چې جی کوم کوئسچن لیږلے وو ، هغې نه هغه مطلب نه پوره کیږی۔ ما جی لیکلی وو چې *پشاور میں تین تدریسی ہسپتالوں، ایل آر ایچ، کے ٹی ایچ اور ایچ ایم سی، اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو مذکورہ ہسپتالوں میں کل کتنے زنانہ، مردانہ بیڈز ہیں اور ہر وارڈ میں کتنے بیڈز ہیں اور ساتھ ہی ان میں موجودہ فزیوتھراپسٹ کی آسامیوں کی تفصیل فراہم کی جائے ہسپتال وائز؟* لیکن جناب سپیکر، که دا تاسو وګورئ نو دیکښې هغه د فزیوتهراپسټ تفصیل نشته دے خو ما جی هغه نوټ کړے دے په نارتھ ویسټ کښې 100 بیډز هسپتال دے ، په هغې کښې پانچ یا چھ فزیوتهراپسټس دی۔ په کے ټی ایچ کښی BPS-16 کښې یو دے ، BPS-17 کښې تین پوسټونه دی، په هغې باندې تین ډاکټران کار کوی او په ایل آر ایچ کښې جی BPS-16 کښې ایک او BPS-17 کښې ایک۔ جناب سپیکر صاحب، فزیوتهراپسټ ډیر ضروری دے ، په موجوده حالات کښې چې دا کوم ټینشن دے او د انسان بلډ پریشر په آسمان کښې ګرځی د مهنګایئ نه، د حالاتو د ټینشن نه، نو د هغې سره جی د فالج او مختلف اټیکس کیږی نو هغې کښې Physiotherapist must دے نو جناب سپیکر! ما دا ریکویسټ کړے وو چې که مزید پوسټونه دې هسپتالونو ته ملاؤ شی په Next budget کښې نو دا به ډیره ښه خبره وی خو دا کوئسچن چې جی چا رالیږلے دے نو هغه د شیډول نمبر، سیریل نمبر 8 سیکشن 24 مطابق دې کسانو ته جی سزا ورکول پکار دی، زما په خیال هغه جی تاسو وګورئ نو هغه ایک مهینه او څه جرمانه هم شته، نو جناب سپیکر! زمونږ قیمتی وخت دے ، دې هاؤس ته چې غلط جواب راځی نو د دې ټول ټائم ضائع کیږی نو سپیکر صاحب! ستا به مهربانی وی که دا کوئسچن کمیټۍ ته ریفر شی نو د دې به ډیټیل پیدا کړی چې دا غلطی چا کړې ده؟

جناب قائمقام سپیکر: جی شوکت یوسفزئی صاحب، پلیز۔

جناب شوکت علی یوسفزئی (وزیر صحت): بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَـٰنِ ٱلرَّحِیمِ۔ جناب سپیکر، ہسپتالوں کے حوالے سے واقعی بہت زیادہ شکایات ہیں اور اس میں کوئی شک نہیں ہے کہ ہسپتالوں کی طرف کوئی خاص توجہ نہیں دی گئی تھی جس کی وجہ سے بہت زیادہ پرابلمز آرہے ہیں اور ہمیں زیرو سے سٹارٹ لیا جانا پڑ رہا ہے۔ جو فزیو تھراپسٹ کی پوسٹ کے حوالے سے انہوں نے بات کی، یہ صرف ایک فزیو تھراپسٹ کا مسئلہ نہیں ہے، اس میں ہمارے پاس اس وقت ریڈیالوجسٹ، اس وقت انستھیزیا کی بہت زیادہ Shortage ہے لیکن اب چونکہ کے ایم یو میں اس کیلئے باقاعدہ بی ایس سی کورسز شروع ہو گئے ہیں تو ان شاءاللہ تعالیٰ یقین دلاتا ہوں ان کو کہ وہ 17 گریڈ کی پوسٹیں ہونگی اور جیسے ہی یہ Batch فارغ ہوگا، فزیو تھراپسٹ اور ریڈیالوجسٹ اور ان شاءاللہ تعالیٰ ہم ان کو فوری بھرتی کر کے جہاں جہاں کمی ہو گی، وہ پوری کریں گے۔

جناب قائمقام سپیکر: محترمہ نجمہ شاہین، کوئسچن نمبر 926۔ ہمیشہ کوہاٹ سے Related Questions رہ جاتے ہیں Unfortunately میں بھی ادھر بیٹھا ہوں، محترمہ سے گزارش ہے کوشش کریں۔

* 926 _ محترمہ نجمہ شاہین: کیا وزیر صحت ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) ضلع کوہاٹ میں کل کتنے آر ایچ سیز، بی ایچ یوز، سول ڈسپنسریاں واقع ہیں، نیز ان میں تعینات ڈاکٹروں اور دیگر نرسنگ سٹاف کی تفصیل فراہم کی جائے؟

جناب شوکت علی یوسفزئی (وزیر صحت): (الف) ضلع کوہاٹ میں پانچ آر ایچ سیز، 20 بی ایچ یوز اور نو ڈسپنسریز ہیں۔ اس وقت آر ایچ سیز، بی ایچ یوز اور ڈسپنسریوں میں 17 مستقل ڈاکٹرز اور 188 پیرامیڈیکس و کلاس فور کام کر رہے ہیں۔ اس کے علاوہ بی ایچ یوز میں پی پی ایچ آئی کے 11 عارضی ڈاکٹرز بمعہ لیڈی ہیلتھ وزٹرز، میڈیکل ٹیکنیشنز، ای پی آئی ٹیکنیشنز اور دیگر کلاس فور ملازمین کام کر رہے ہیں۔

محترمہ نجمہ شاہین: شکریہ جناب سپیکر صاحب۔ میرا کوئسچن ہے کہ ضلع کوہاٹ میں کل کتنے آر ایچ سیز، بی ایچ یوز اور سول ڈسپنسریاں واقع ہیں، نیز ان میں تعینات ڈاکٹروں اور دیگر نرسنگ سٹاف کی تفصیل فراہم کی جائے؟ تو یہاں پر جو پانچ آر ایچ سیز، نو ڈسپنسریز اور ٹوٹل ڈاکٹرز کی تعداد 17 مستقل اور 11 عارضی بتائی گئی ہے تو منسٹر صاحب! آپ کے خیال میں یہ تعداد جو ہے، ان علاقوں کے اعتبار سے صحیح ہے، کیا یہ اس کے

اعتبار سے پوری ہے؟اور آپ اگر اس سے مطمئن ہیں، اس کا آپ جواب دیں، اگر آپ اس سے مطمئن ہیں تو میں۔۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: جی شوکت یوسفزئی صاحب۔

وزیر صحت: ایک تو آپ کی آواز صحیح نہیں آئی، یہاں پہ میں سمجھ ہی نہیں سکا کہ آپ کیا کہنا چاہتی ہیں؟

جناب قائمقام سپیکر: یہ جو کوسچن کا Answer ڈیپارٹمنٹ نے دیا ہے، اس کا مطلب یہ ہے کہ اس سے آپ Satisfied ہیں، یہ جواب صحیح ہے؟

وزیر صحت: نہیں اگر اس میں ان کو کوئی کمی بیشی لگتی ہے تو بتادیں، اس کیلئے میں جواب دے سکتا ہوں لیکن بات یہ ہے کہ دیکھیں، اگر یہ بی ایچ یوز کسی این جی او کو، کسی کے حوالے کیا گیا ہے تو یہ چونکہ پہلے Already اس کے معاہدے ہو چکے ہیں، بہت ساری جگہوں پہ شکایات آرہی ہیں کہ اس پہ کام نہیں ہو رہا ہے لیکن چونکہ وہ معاہدے ہو چکے ہیں، اس پہ ان کو ہم 'پریشرائز' کر رہے ہیں کہ وہاں وہ ڈاکٹرز بھی دیں، میڈیسن بھی دیں جو ہمارے ساتھ انہوں نے انفراسٹرکچر مضبوط کرنے کیلئے، Strengthen کرنے کیلئے جو معاہدے ہوئے تھے تو اس پہ ہم 'پریشرائز' کر رہے ہیں ان کو لیکن اگر آپ کو لگتا ہے کہ کوئی کمی ہے تو آپ بتا سکیں گے، ان شاءاللہ میں آپ کے ساتھ بیٹھ جاؤنگا، اگر آپ کو ڈسپنسری کی ضرورت ہو، بی ایچ یو کی ضرورت ہو یا کسی اور ڈاکٹرز کی Shortage ہو تو آپ بات کریں، ان شاءاللہ تعالیٰ کوشش کرونگا کہ آپ کی وہ کمی پوری کی جاسکے۔

جناب قائمقام سپیکر: شکریہ جی۔

محترمہ عظمیٰ خان: جناب سپیکر! مجھے ایک منٹ دیدیں۔

جناب قائمقام سپیکر: میڈم عظمیٰ خان! آپ، میڈم کے ساتھ صرف دو منٹ باقی ہیں۔

محترمہ عظمیٰ خان: ٹھیک ہے سر، یہ کرلیں۔

جناب قائمقام سپیکر: کوسچن نمبر ہے 927، نجمہ شاہین۔

* 927 _ محترمہ نجمہ شاہین: کیا وزیر صحت ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) ضلع کوہاٹ میں واقع آر ایچ سیز، بی ایچ یوز اور سول ڈسپنسریوں میں کونسی ابتدائی طبّی امداد و بنیادی علاج کی سہولیات بہم پہنچائی جارہی ہیں، ان کی تفصیل فراہم کی جائے؟

جناب شوکت علی یوسفزئی (وزیر صحت): (الف) ضلع کوہاٹ میں واقع آر ایچ سیز میں پرائمری ہیلتھ کیئر سروسز، ایمرجنسی سروسز، لیبارٹری سروسز، ایکسرے اور زچگی کی بنیادی سہولیات بہم پہنچائی جارہی ہیں جبکہ بی ایچ یوز اور سول ڈسپنسریوں میں بنیادی علاج کے علاوہ ویکسی نیشن اور زچہ و بچہ سے متعلق بنیادی سروسز اور تعلیم صحت کی سہولیات بہم پہنچائی جارہی ہیں۔

محترمہ نجمہ شاہین: کوئسچن ہے "ضلع کوہاٹ میں واقع آر ایچ سیز، بی ایچ یوز اور سول ڈسپنسریوں میں کونسی ابتدائی طبّی امداد و بنیادی علاج کی سہولیات بہم پہنچائی جارہی ہیں؟" اگر علاج و معالجے کی یہ تمام سہولیات وہاں پہ موجود ہوتیں تو ان علاقوں کے لوگ جو ہیں، وہ ایل ایم ایچ اور ڈی ایچ کیو کا رخ نہ کرتے کبھی بھی کیونکہ یہ تمام علاقوں کے لوگ جو ہیں تو وہ سٹی کوہاٹ کی طرف آتے ہیں اور جناب سپیکر صاحب، یہ صحت کا معاملہ ہے اور دیہاتی لوگوں کا حق ہے، اس پر خاص توجہ دی جائے۔

جناب قائمقام سپیکر: جی شوکت یوسفزئی صاحب! کوئی Problematic question نہیں ہے ہمارے پاس۔

وزیر صحت: جی؟

جناب قائمقام سپیکر: کوئی مسئلہ نہیں ہے، اس میں۔ (قہقہہ)

وزیر صحت: نہیں میں یہ کہہ رہا ہوں کہ جناب سپیکر، یہ ایک ضلع کا مسئلہ نہیں ہے، یہ صحت کا جو ایشو ہے، یہ میرے خیال سے تمام اضلاع میں یہ کمی ہے اور میرے خیال سے ہم سب کو مل کر اس ایشو کو حل کرنا پڑے گا، اسلئے کہ ہم جتنی محنت کر رہے ہیں، جتنی کوشش کر رہے ہیں لیکن ظاہر ہے کہ جتنا پریشر ہے، جتنی آبادی ہے تو اس لحاظ سے میں ابھی بھی سمجھتا ہوں کہ صحت کی سہولتیں پوری نہیں ہیں اور اس کیلئے میں تو یہ گزارش کرونگا کہ جس ضلع میں جو بھی ایشو آئے تو مل بیٹھ کر اس کو حل کرنے کی ضرورت ہے۔ آپ بتائیں مجھے کہ کیا کمی ہے تاکہ پتہ چلے۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: ٹھیک ہے۔

وزیر صحت: اور یہ ایشو میں بالکل آپ کے ساتھ Agree کرتا ہوں کہ کسی ضلع میں میں یہ نہیں کہہ سکتا ہوں کہ وہاں تمام تر سہولیات مکمل ہیں، میں آپ کے ساتھ Agree کرتا ہوں۔

جناب قائمقام سپیکر: شکریہ، شکریہ جی۔ کوئسچن نمبر 933، Last Question ہے، ٹائم بھی پورا ہے۔

* 927 _ محترمہ نجمہ شاہین: کیا وزیر داخلہ ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) آیا یہ درست ہے کہ گزشتہ پانچ سالوں کے دوران کوہاٹ پولیس میں سپاہیوں کی بھرتیاں کی گئی ہیں؛

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو تمام بھرتی شدہ افراد کے نام، ولدیت، پتہ، ڈومیسائل کی دستاویزات کی فوٹو کاپی ایئر وائز فراہم کی جائے، نیز مذکورہ افراد کس کی سفارش پر بھرتی کئے گئے ہیں، تفصیل فراہم کی جائے؟

جناب پرویز خٹک (وزیر اعلیٰ) {جواب سینیئر وزیر (خزانہ) نے پڑھا}: (الف) جی ہاں۔

(ب) ضلع کوہاٹ میں گزشتہ پانچ سالوں کے دوران کل 404 کانسٹیبلان بھرتی کئے گئے ہیں۔ بھرتی شدہ افراد کے نام، ولدیت، پتہ، ڈومیسائل کی تفصیل ایوان کو فراہم کی گئی، نیز مذکورہ افراد میرٹ کی بنیاد پر بھرتی کئے گئے ہیں۔

محترمہ نجمہ شاہین: یہ ضلع کوہاٹ میں گزشتہ پانچ سالوں کے دوران کل 404 کانسٹیبل بھرتی کئے گئے۔ بھرتی شدہ افراد کی نام، ولدیت اور ڈومیسائل اس کے ہمراہ فراہم ہیں۔ یہ تو ٹھیک ہے لیکن ضلع کے اعتبار سے ان بھرتیوں کو بڑھانے کی کوشش کی جائے تاکہ امن وامان قائم ہو سکے۔ میرا پچھلے دنوں یہ کوئسچن تھا جس میں اگر یہ 404 بھرتیاں پانچ سالوں میں ہو رہی ہیں جس میں سے کہ ڈھائی سو، تین سو افراد سیکورٹی گارڈز مقرر کئے ہوئے ہیں تو باقی وہ ڈیڑھ سو کی تعداد کیا امن وامان قائم کرے گی یا کیا اپنے وہ فرائض انجام دے گی؟

مفتی سید جانان: جناب سپیکر!

جناب قائمقام سپیکر: جی مفتی جانان صاحب، مفتی جانان، پلیز۔

مفتی سید جانان: زما جی سپلیمنټری سوال دا دے ، دا لیکی "اگر(الف)و(ب)کا جواب اثبات میں ہو تو تمام بھرتی شدہ افراد کے نام، ولدیت، پتہ، ڈومیسائل کی دستاویزات کی فوٹو کاپی ایئر وائز فراہم کی جائے؟" زه جی دا صرف نومونه دی، دا نشته دے جی ورکښې چې د کومو علاقو دی، صرف دا ئے ورکښې لیکلی دی چې د غه-----

جناب قائمقام سپیکر: شته دے جی، ډیټیل شته، دا تاسو وګورئ مخکښې Residence-----

مفتی سید جانان: ډیټیل ما جی، ډیټیل مې جی لیدلے دے ، ډیټیل زما مخکښې پروت دے ، دا کاپئ غواړی جی چې دا کوم خلق دی، کوم ځایونو ډومیسائلې دی، هغه کاپئ جی فوټو کاپئ جی غواړی۔ فوټو کاپئ جی د ډومیسائلو کاپئ ئے سوال کښې غوښتې دی جی، نه کاپئ نشته دے ورکښې جی، کاپئ نشته ورکښې۔

جناب عبدالستار خان: جناب سپیکر!

جناب قائمقام سپیکر: جی عبدالستار خان، پلیز۔ عبدالستار خان۔

جناب عبدالستار خان: سر تھینک یو۔ جناب سپیکر، یہ پولیس کے متعلق بڑا اہم سوال لایا ہے ہماری بہن نے، چونکہ آج سی ایم صاحب بھی بیٹھے ہیں، میں ایک بڑا Valid question کرونگا سپلیمنٹری، اس حوالے سے 2009 میں میں ایک موشن لیکر آیا تھا اسمبلی میں، جناب سپیکر! سی ایم صاحب کی توجہ چونکہ Policy matter ہے تو اس میں ہونی چاہیئے، 2009 میں میں ایک موشن لایا تھا، اس پہ بڑی یہاں پہ تاریخی ڈیبیٹ بھی ہوئی ہے Regarding the salaries of police force-----

جناب قائمقام سپیکر: میں تمام معزز اراکین اسمبلی سے گزارش کرتا ہوں کہ اسی وجہ سے سارا یہ فورم جو ہے تو اس کا ڈیکورم خراب ہوتا ہے، مہربانی کرکے سی ایم صاحب کے پاس یا جس وقت بھی یہاں پہ بریک ہو جائے تو اس کے بعد جایا کریں تو مہربانی ہو گی آپ لوگوں کی، اس فورم کا خیال رکھیں۔

محترمہ نگہت اورکزئی: جناب سپیکر صاحب! یہ آپ سارے ایم پی ایز کو کہیں کہ اپنی سیٹوں پر چلے جائیں تاکہ چیف منسٹر صاحب کوسچن کی طرف متوجہ ہو جائیں۔

جناب قائمقام سپیکر: ٹھیک ہے۔

جناب عبدالستار خان: سر! میرا سپلیمنٹری کوئسچن، بڑااہم سوال ہے، میں۔۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: کوئسچن ذرا جلدی کریں Time over ہے جی۔

جناب عبدالستار خان: سر، 2009 میں میں نے یہ بات موشن کی صورت میں اسمبلی میں لائی تھی کہ ہمارے خیبر پختونخوا پولیس کی تنخواہیں پنجاب کے برابر نہیں ہیں بلکہ ان کے One third اس کے برابر نہیں ہیں تو لہذا میں آج یہ وہ کرنا چاہتا ہوں کہ ہمارے صوبے کی پولیس کی تنخواہیں پنجاب پولیس کے برابر کرنے کی کوئی پالیسی ہے تو اس میں چاہونگا توجہ۔۔۔۔۔

Mr. Acting Speaker: Abdul Sattar Khan sorry, this is no supplementary, sorry-----

جناب عبدالستار خان: سر! میں سپلیمنٹری کوئسچن ہی کر رہا ہوں۔

جناب قائمقام سپیکر: یہ سپلیمنٹری کوئسچن میں نہیں آتا، آپ تنخواہوں کی بات کرتے ہیں، اس کوئسچن کے ساتھ Related نہیں ہے، Sorry۔

جناب عبدالستار خان: سر! یہ پولیس کے بارے میں کوئسچن ہوا ہے تو یہ بھی پولیس کی بات ہے۔

جناب قائمقام سپیکر: کوئسچن آپ لے آئیں، Separate Question لے آئیں تنخواہوں کے بارے میں، ان شاءاللہ پھر اس پہ بات کرتے ہیں۔ تھینک یو جی۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خیلی: جناب سپیکر! میرا ایک سوال ہے۔

جناب قائمقام سپیکر: جی میڈم انیسہ زیب صاحبہ۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خیلی: بہت شکریہ۔ سر، میں پہلے بھی کہہ رہی تھی کہ یہ جو سکندر شیر پاؤ صاحب نے ایک سوال کیا تھا، اس کا بھی جواب نہیں آیا، کیا یہ جو Vacancies، یہ تو بتادیں کہ 404 ہوئیں کوہاٹ میں، کیا یہی ہیں Vacancies وہاں پہ ان کے پاس اور Strength بھرتی کرنے کیلئے Availability ہے اور خاص طور پر شہداء پیکج میں سینیئر منسٹر صاحب جواب نہیں دے سکے Specific کہ جب ان کی ہے کہ ان کے کوئی لواحقین کو بھرتی کیا جائے گا، تو ابھی تک ہماری اطلاع یہ ہے کہ اگر کوئی شہید شہادت کا جام نوش کرلے تو اس کے لواحقین کو فی الفور بھرتی نہیں کیا جاتا بلکہ ایک Waiting list پہ ڈال دیا جاتا ہے۔ اس پہ ذرا Clarify کردیں۔

جناب قائمقام سپیکر: جی شکریہ۔ سراج الحق صاحب، پلیز۔

جناب سراج الحق {سینیئر وزیر (خزانہ)}: جناب سپیکر صاحب! چې کوم پولیس افسران شهیدان شوی دی یا پخپله کانسټیبلز نو د هغوی د بچو د Accommodate کولو د پاره سرکار یو پالیسی جوړه کړې ده او د هغوی د پاره ئے یو خاص فنډ هم ایښودے دے۔ تر څو چې د عبدالستار کوئسچن هم دے نو ستاسو په علم کښې راولم چې زمونږ د خیبر پختونخوا د پولیس تنخواه دا د پنجاب نه کمه نه ده او کوشش کوؤ چې کوم مراعات د پنجاب پولیس ته ملاویږی چې د هغې نه زیاته نه وی نو کمه به هم هیڅ صورت کښې نه وی، ان شاء الله۔

جناب قائمقام سپیکر: شکریہ جی۔

غیر نشاندار سوال اور اس کا جواب

890 _ جناب محمد رشاد خان: کیاوزیر داخلہ ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) آیا یہ درست ہے کہ 2013 کے دوران ضلع شانگلہ میں سپیشل کمیونٹی فورس میں بھرتیاں کی گئی ہیں؛

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو:

(i) جنوری 2013 سے لیکر تاحال ضلع شانگلہ میں مذکورہ فورس میں کتنے لوگوں کو بھرتی کیا گیا ہے؛

(ii) مذکورہ بھرتی شدہ تمام افراد کی تفصیل بمعہ نام، ولدیت و سکونت، شناختی کارڈ، ڈومیسائل، اخباری اشتہارات اور کس طریقہ کار کے تحت بھرتی کئے گئے ہیں، تفصیل فراہم کی جائے، نیز میرٹ لسٹ بھی فراہم کی جائے؟

جناب پرویز خٹک (وزیر اعلیٰ): (الف) جی ہاں۔

(ب) (i) ضلع شانگلہ میں جنوری 2013 سے تاحال کل 23 افراد بھرتی کئے گئے ہیں۔

(ii) مذکورہ بھرتی شدہ افراد کی تفصیل ایوان میں فراہم کی گئی۔

اراکین کی رخصت

جناب قائمقام سپیکر: ان معزز اراکین اسمبلی نے رخصت کیلئے درخواستیں ارسال کی ہیں: جناب راجہ فیصل زمان صاحب، ایم پی اے؛ محترمہ آمنہ سردار صاحبہ؛ جناب زاہد خان درانی صاحب؛ جناب ملک بہرام خان صاحب۔ Is it the desire of the House that the leave may be granted?

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The leave is granted. نماز کا وقفہ کر لیتے ہیں۔

(اس مرحلہ پر ایوان کی کارروائی نماز عصر کیلئے ملتوی ہوگئی)

(وقفہ کے بعد جناب قائمقام سپیکر مسند صدارت پر متمکن ہوئے)

توجہ دلاؤ نوٹس ہا

Mr. Acting Speaker: 'Call Attention Notices': Syed Jafar Shah, MPA, to please move his call attention notice No. 174, in the House. Syed Jafar Shah, please.

جناب جعفر شاہ: تھینک یو جناب سپیکر۔ میں آپ کی وساطت سے ہاؤس کی توجہ ایک اہم مسئلے کی طرف دلانا چاہتا ہوں، وہ یہ کہ پچھلے آٹھ مہینے سے صوبے میں زکواۃ کی رقم کی مستحقین میں تقسیم کا عمل رکا ہوا ہے، چونکہ حکومت نے ابھی تک زکواۃ کی کمیٹیوں کی تشکیل پوری نہیں کی ہے اور معاملہ کافی عرصہ سے لٹکا ہوا ہے، اس سے غریب اور مستحق لوگ خاصکر مریضوں کو سخت مشکلات کا سامنا ہے اور لوگوں میں کافی اضطراب پایا جاتا ہے، لہذا حکومت فوری طور پر زکواۃ کی مد میں پڑے کروڑوں روپے ریلیز کر کے ضلعی زکواۃ ایڈمنسٹریٹرز کے ذریعے، اگر چیئرمین نہیں ہیں ابھی تک، مستحقین میں تقسیم کرے۔

سپیکر صاحب، دا سې ده چې زما خیال دے چې د ضلعو چیئرمینان خو اوس څه حده پورې شوی دی، زه ډیر په احترام او په درناوی باندې منسټر صاحب ته به دا ریکویسټ کوم چې که دا په Party basis باندې وی نو بیا خو دا ده چې مونږ ټول د څه نه څه پارټئ سره زمونږ تعلق وی نو چې بیا هغه چیئرمینان په کوم ځائې کښې د چا مینډیټ دے چې هم د هغه پارټئ خلق، د هغوی په کنسلټیشن باندې وشی او که نه په میرټ باندې وی نو We appreciate چې It should be on merit, okay او Honest او ښه خلق راشی خو ځوک وائی، چې زمونږه انفارمیشن د کومه حده پورې دے نو دا چیئرمینان چې دی نو د هغوی

تقرری په Party basis باندې شوې ده نو په دې باندې به زمونږ منسټر صاحب ته دا ریکویسټ وی چې دې له بیا یو داسې موزوں فارموله وګوری چې دا ټولې پارټۍ پکښېAccommodate شی څوک چې په دې هاؤس کښې موجود دی او چې کومه حلقه کښې هم کوم ایم پی اے منتخب دے چې د هغوی په کنسلټیشن باندې وشی۔

جناب قائمقام سپیکر: شکریہ جی۔

جناب سردار حسین: سپیکر صاحب!

جناب قائمقام سپیکر: جی سردار حسین بابک، سپلیمنٹری۔

جناب سردار حسین: شکریه سپیکر صاحب۔ زما ضمنی سوال دے د منسټر صاحب نه، اول خو اووه میاشتې په ټولو ضلعو کښې د چیئرمینانو انتخاب چې وو، هغه ډیر زیات Delay وو او بیا چې کله انتخاب وشو، وزیر صاحب که مونږ ته دا اووائی نو زمونږ د اطلاع مطابق په ټوله صوبه کښې میجارټی چې کوم چیئرمین دی، جماعت اسلامی چې هغوی خپل خاصو خلقو ته ارکان وائی، هغه ارکان دی، هغه عهدیداران دی نو که وزیر صاحب په دې حواله باندې هم څه خبره وکړه ځکه چې میجارټی چې کوم خلق دے هغه د جماعت اسلامی ارکان دی، عهدیداران دی او خاص خاص کارکنان دی۔ په دې حواله باندې که وزیر صاحب خبره وکړه نو مهربانی به وی۔

جناب قائمقام سپیکر: جی۔

جناب سکندر حیات خان: جناب سپیکر صاحب!

جناب قائمقام سپیکر: سکندر شیرپاؤ، پلیز۔

جناب سکندر حیات خان: جناب سپیکر، هغه خلق چیئرمینان جوړ شوی دی چې چا الیکشن کښې هم حصه اخستلې ده او دې تیر شوی الیکشن کښې Candidate پاتې شوی دی نو دا خو یو Biased دغه ورکوی، مونږ به دا غواړو چې دیکښې پکار ده چې نیوټرل کسان او داسې کسان چې په هغوی باندې د ټولو خلقو

اعتماد وی چې داسې کسان دغه شی نو زما خیال دے د هغې به یو بهتره دغه به وی جی۔

جناب قائمقام سپیکر: جی حبیب الرحمان صاحب، پلیز۔ حبیب الرحمان صاحب جواب ورکوی جی، کال اټینشن دے جی، لږ غوندې تاسو گزاره کوئ جی۔

جناب حبیب الرحمان(وزیر زکواۃ و عشر): شکریه جناب سپیکر۔ زه د جعفر شاه ورور ډیر انتهائی قدر کوم او هغه زبردستې خبرې ته فکر زمونږ را گرځولے دے۔ د ه پخپله باندې اووئیل چې چونکه دا په اپریل کښې په انټرم گورنمنټ کښې د الیکشن کمیشن د طرف نه هدایات راغلی وو چې دا چیئرمینان دا پیسې په دې ووټونو کښې دغه کوی نو هغوی لگیدلی وو او دا فنډ ئے فریز کړے وو او کمیټئ ئے معطل کړې وې۔ چونکه د دې دغه د پاره فورم چې کوم دے نو هغه پراونشل زکواۃ کونسل دے، په 18 جولائی باندې د پراونشل زکواۃ کونسل ټائم ختم شوے وو، مونږ ته یو میاشت کوم تاریخ چې دغه شوے وو زبانی نو زما په ذهن کښې 18 اگست وو نو هغه کونسل جوړ شو او مونږ په هغه وخت کښې څلور کولیشن پارټنرز چې وو، وزیر اعلیٰ صاحب دغه کړے وو، په هغې کښې به زه د سکندر خان ډیره شکریه ادا کړم چې ده زما ملگرتیا کړې وه په هغې کونسل کښې چې کوم دے، هغه کونسل جوړ شو او بیا د هغې نه چیئرمینان، اوس چیئرمینان جوړ شوی دی او مونږ سټیټ بینک ته هدایات جاری کړی دی چې تاسو ففټی پرسنټ فنډ دا په Two installment کښې کیږی، دا تاسو جاری کړئ۔ څومره پورې چې د سکندر شیرپاؤ خان او د دې سردار حسین بابک صاحب دا Irrelevant question دے، د دې سره دوئ چې کوم دغه کړے دے چې د جماعت اسلامی ارکان، بل دوئ د فریش دغه راوړی، په دې باندې به پوره دغه مونږ وکړو ان شاء اللّٰه۔ څومره چې د جعفرشاه د توجه دلاؤ نوټس تعلق دے، هغه د دې سره هیڅ تعلق نشته او ان شاء اللّٰه دا غیر دغه دے، Irrelevant دے په دې وجه به هغه بیا بحث وکړو۔

(شور)

جناب قائمقام سپیکر: جی جعفر شاه صاحب۔

ارباب اکبر حیات: جناب سپیکر صاحب! پیښور ښار د پاره هغوی بالکل او دې نورو ټولو ضلعو کښې ئے جوړ کړی وو۔

جناب جعفر شاہ: پیښور کښې هم نشته او کوهستان کښې هم نشته۔

جناب عبدالستار خان: ہمارے کوہستان میں بھی نہیں ہوا ابھی تک چیئر مینوں کا تعین۔۔۔۔۔

جناب جعفر شاہ: ستار خان کے کوہستان میں بھی نہیں ہوا جی، مونږ ډیر زیات په درناوی باندې منسټر صاحب ته دا خواست کوؤ او په احترام باندې چې جی دې له داسې یو فارموله وټاکئ چې دیکښې دا ټولې پارټئ هم خوشحاله شی او هر چا ته پکښې حصه ملاؤ شی نو ښه به وی، دا سسټم به په ښه طریقه وچلیږی۔

وزیر زکواۃ وعشر: بنیادی خبره دوئ جی۔۔۔۔

جناب سلطان محمد خان: سر! زه صرف۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: جی سلطان صاحب، پلیز۔ سلطان محمد خان، پلیز۔

جناب سلطان محمد خان: سپیکر صاحب، مهربانی۔ صرف دومره ورسره Add کوم چې یو خو دا زما په خیال جی څلور ډسټرکټس داسې دی په دې وخت کښې چې په هغې کښې د چیئرمینانو دغه نه دے شوے، پینځه دی سر۔ بل سر، سکندر شیرپاؤ صاحب چې کومه خبره وکړه نو سپیکر صاحب! زما ریکویسټ دے On floor of the House ستاسو په وساطت باندې چې دا خو د دې سره بالکل یو Relevant خبره ده، د دې نه څه بهر خبره نه ده نو په دې هاؤس کښې چې مونږ مطمئن کیږو نه نو مونږ به خلق څنګه مطمئن کوؤ او دا صوبه به څنګه په مخکښې باندې ځی؟ نو زما دا ریکویسټ دے سپیکر صاحب، ګزارش دا دے چې منسټرانو صاحبانو! مونږ دلته د خلقو آواز رااوچتوؤ، زمونږ څه ذاتی مفادات په دیکښې نشته، د هغې د مونږ ته صحیح جواب راکړے شی او مونږ د مطمئن کړے شو۔

(مداخلت)

جناب قائمقام سپیکر: یہ نہیں ہو سکتا ہے۔ جی منسٹر صاحب، پلیز۔ (قہقہہ) کوئسچن تو نہیں ہے نا جی۔

وزیر زکواۃ وعشر: چونکه د جعفر شاه صاحب خبره یقیناً دا یو دینی فریضه ده، دا مونږ Politicize کوؤ نه چې د دې نه مونږ سیاست دغه وکړو، دا زکواة او عشر دا دواړه فرض دی۔ د دې وجې نه چې کوم ځائې Elected representatives دی، تاسو ګوره دا زما او ستاسو په صلاحیت باندې د دې انحصار دے، که چرې مونږ په ایمانداریٔ باندې، په دې کلو کښې مونږ خلق پیژنو، تاسو بالکل هر Elected representative ته دا اختیار دے چې تاسو یو سړے دے، هغه یعنی امین نه دے، صادق نه دے، په هغه باندې مطلب دے د خلقو دغه دے، هغه تاسو مطلب دے چې تاسو لرې کوئ او مونږ ته Recommend کوئ، دا به راځی پراونشل کونسل ته، مقامی کمیټی به جوړیږی، په دغه طریقه باندې به دا شے دغه کیږی۔

جناب سردار حسین: سپیکر صاحب!

جناب قائمقام سپیکر: جی سردار حسین بابک صاحب۔

جناب سردار حسین: سپیکر صاحب! وزیر صاحب خبره وکړه وائی دا زکواة او عشر فرض دی او لږه لږه اندازه مونږ ته هم شته نو ما خو دا سوال کړے وو چې دا د جماعت اسلامی دا ارکان منتخب کول، دا بیا مستحب دی او که دا واجب دی، دا ئے که راته اووئیل نو؟

وزیر زکواۃ وعشر: جناب سپیکر صاحب، دوئ خبره وکړه، زه جی دا خبره کوم، دا خبره په دې ځائې نه خلاصیږی، دا ما چې دا اووئیل، دوئ د فریش دغه راؤړی، په دې باندې به فل ډیبیټ وشی۔ ګوره که زه نن جواب اوس ورکړم، دا به بله ورځ بیا راؤړی، بله ورځ به بیا، نو زما دا مطلب دے چې دا Irrelevant دے، دوئ د بالکل باقاعده دغه رامخامخ کړی، دا به بار بار راځی نو ما وئیل په یو ځائې باندې به دا ټولې خبرې، دا ایشوز چې کوم دی، دا به Resolve کړو ان شاءاللّٰه، د آئنده د پاره به څه ابهام پاتې نشی۔

Mr. Acting Speaker: Mr. Azam Khan Durrani, MPA, to please move his call attention No. 194, in the House.

جناب اعظم خان درانی: شکریہ جی۔ میں اس ایوان کی توجہ ایک اہم مسئلے کی طرف مبذول کرانا چاہتا ہوں، وہ یہ کہ میونسپل کمیٹی بنوں میں 72 کلاس فور جو بیلدار اور سویپر وغیرہ کی پوسٹوں پر اپنی ڈیوٹیاں سرانجام دے رہے تھے، یہ تمام افراد مقامی اور غریب خاندانوں سے تعلق رکھتے ہیں لیکن چیف میونسپل آفیسر بنوں نے مورخہ 25-06-2013 کو ایک حکم نامے کے ذریعے مذکورہ کلاس فور کو نوکریوں سے نکال دیا ہے، مورخہ 14-10-2013 کو 49 نئے افراد کو انہی پوسٹوں پر بھرتی کرایا گیا ہے۔ اگر پہلے ملازمین محکمے پر بوجھ تھے تو ان نئے بندوں کی کیا ضرورت تھی؟

جناب سیکر صاحب، دا محکمه هم د جماعت اسلامی سره ده، زکواة هم دے۔ د دوئ یو طریقه کار دے چې چرته د دوئ ورکرز وی، رکن سازی ئے کړې وی، رکن وی نو هغه به بهرتی کیږی هم، هغه ته به د زکواة چیئرمینی هم ملاویږی نو جناب سپیکر صاحب، دا 72 کسان تاسو وګورئ، په دیکښې مسیحی، عیسایان، * +او هندوان دا ټول دی، دا په ټولو کمیټیانو کښې دا صفائی کوی نو هلته ټول جی دا 49 کسان خانان بهرتی شوی دی، زمونږ دا ریکویسټ دے منسټر صاحب ته چې نن د د دې احکامات وکړی چې دا مې ټول ویستل د نوکرئ نه او هغه زاړه کسان مې بحال کړل خو که چرته نه وی نو دا کوئسچن سټینډنګ

---

*بحکم جناب سپیکر حذف کیا گیا۔

کمیټئ ته ریفر کړئ جی۔ شکریه جی۔

جناب سورن سنگھ (معاون خصوصی برائے اقلیتی امور): جناب سپیکر صاحب!

جناب قائمقام سپیکر: جی مسٹر۔۔۔۔۔

معاون خصوصی برائے اقلیتی امور: جناب، انہوں نے اپنے کال اٹینشن نوٹس میں جن کلاس فور کا ذکر کیا تو اس میں سکھوں کا ذکر بھی کیا کہ صفائی کا کام کرتے ہیں تو اس میں سے سکھوں کے نام کو نکال دیا جائے کیونکہ سکھ برادری صفائی کا کام نہیں کرتی۔

جناب قائمقام سپیکر: (قہقہہ) درانی صاحب! زمونږه (قہقہہ) دا سکھانو والا نامه ترینه حذف کړئ جی۔

جناب قائمقام سپیکر: جی مسٹر عنایت خان جی۔

ارباب اکبر حیات: سپیکر صاحب! زه به اول خبره وکړم ولې چې دوئ به بیا د ټولو جواب په یو ځائې ورکړی۔

جناب قائمقام سپیکر: بنه جی، ٹھیک شوه۔ ارباب صاحب! تاسو اول وکړئ کوئسچن، بیا به جواب دوئ درکړی۔ پلیز، تاسو یو منټ کښینئ جی، یو منټ۔

جناب عنایت اللہ (وزیر بلدیات): جناب سپیکر! جی یہ تو کال اٹینشن ہے اور اس پر اتنی بحث نہیں ہوسکتی۔۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: دا کال اټینشن باندې دا مسئله ده چې بحث خو نشی کیدے که تاسو فریش خپل۔۔۔۔۔

ارباب اکبر حیات: سپیکر صاحب! زه وایم چې تکلیف نه وی ورته کنه جی، ما وئیل تکلیف نه لږ ځان هم دغه کوی نو په دې وجه زه وایم چې په اسانتیا جواب ورکړی۔

جناب قائمقام سپیکر: (وزیر بلدیات سے)ځه دوئ د دا خبره وکړی خیر دے کنه چې پته ولګی۔

ارباب اکبر حیات: زما په حلقه کښې هم جی تقریباً درې تنان بهرتی شوی دی نو ما وئیل چې د دې معلومات وکړو چې آیا د دې څه ایډورټائزمنټ شوے وو، که نه دوئ هم داسې خپل ارکان بهرتی کړی دی، د دې د هم لږ وضاحت وکړی۔

جناب قائمقام سپیکر: باقاعده موشن، ارباب صاحب! موشن راؤړئ، باقاعده راشئ ان شاء اللّٰه، تهینک یو جی۔ جی مسٹر عنایت خان۔

وزیر بلدیات: بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ۔ سر جی درانی صاحب چې کومه خبره وکړه چې لکه دا په دې بنیاد باندې Terminate شوی وو چې دا په محکمه بوجھ وو نو زمونږ جواب کښې دا خبره نشته دے۔ دوه وجې وې، مونږ چې ابتداء کښې

راغلي وو نو دا خبره، زمونږ د ګورنمنټ پالیسي وه چې کوم خلق بهرتي شوي دي او هغه ډیوټي نه کوي نو هغوی ته نوټسز ایشو کول پکار دي او هغوی که په ډیوټۍ باندې نه حاضریږي، نو دا خلق داسې بهرتي شوي وو چې دا په Fixed pay باندې بهرتي شوي وو او د دې د پاره بهرتي شوي وو چې لکه هډو کار ئے د سره کولو نه، بیا زمونږ د صفایئ Campaign شروع شو، دیکښې د کورټ آرډرز هم دي چې یره څومره خلق داسې چې هغه بهرتي شوي دي، Influential خلقو سره کار کوي، د هغوی په دغه بهرتي شوي دي او ډیوټي نه کوي، هغه خلق تاسو یا Terminate کړئ یا ئے ډیوټو ته حاضر کړئ۔ دا یوائې په بنوں کښې نه دي شوي، مونږ پیښور کښې هم دا کار کړے دے، مختلفو ځایونو کښې مونږ لکه Terminations کړي دي او دا نوکرئ هم نه دي مستقل، دا په Fixed pay باندې د صفایئ Campaign د پاره دا Forty nine کسان اخستې شوي دي، Seventy two ویستې شوي دي Forty nine اخستې شوي دي په Fixed pay باندې، Permanent employees هم نه دي څنګه چې د ډیپارټمنټ نه ریګولر 'سینکشنډ' پوسټ وي، د دوئ هغه هم نه دي، په Fixed pay باندې اخستې شوي دي د صفایئ د Campaign د پاره او د دې کمیټۍ ته د حواله کولو هیڅ ضرورت نشته دے۔ دا خو خبره داسې ده چې د حکومت Fixed pay له به، حکومت ته دا اختیار دے چې هغوی ته ضرورت پیښیږي په Fixed pay باندې په لوکل ګورنمنټ ډیپارټمنټ کښې مسلسل په ټولو حکومتونو کښې دا اخستلې کیږي او د هغې د پاره نه څه د اشتهار ضرورت شته، نه څه د بل پروسیجر ضرورت شته دے، حکومت دا په مختلفو ادارو کښې کوي او دا څه Permanent ملازمین نه دي چې ګنې لکه د هغې د پاره اشتهار وي او ایمپلائمنټ ایکسچینج سره به رجسټریشن کیږي۔ په Fixed pay باندې بهرتي شوي دي، هم هغه د Fixed pay ملازمین دي او خپله ډیوټي کوي په دې وخت کښې۔ دا ټول خلق، دا Forty nine خلق On ground موجود دي، دا خپله ډیوټي کوي، دې مخکښې خلقو نه کوله۔

جناب قائمقام سپیکر: شکریه جی۔

جناب اعظم خان درانی: سپیکر صاحب!

جناب قائمقام سپیکر: جی اعظم خان درانی صاحب۔

جناب اعظم خان درانی: سپیکر صاحب، Forty nine کسان ټول د جماعت اسلامی ورکرز دی، دا زه په ریکارډ ثابتولې شم۔ زما دا ریکویسټ دے چې دا 72 کسان ټول کام چور وو چې دا کمیټی ئے نه چلوله؟ زما دا ریکویسټ دے چې دا کوئسچن د کمیټۍ ته حواله شی۔

جناب قائمقام سپیکر: جی مسٹر عنایت خان۔

وزیر بلدیات: کمیټۍ ته خو اوس سر، ما پرون هم دا خبره کړې وه دې هاؤس کښې چې د دې کمیټۍ، که تاسو دا رولز آف بزنس وګورئ نو د دې کمیټۍ Basic role چې دے، دا Recommendatory دے او کمیټی Legislative proposal چې دے نو هغه Input ورکوی په دغه کښې او دا چې هر سوال بالکل د کمیټۍ نه NAB جوړ شوے دے او د NAB په شان کمیټۍ ته تاسو وایئ چې هر شے ریفر کړئ، دا طریقه چې ده نو دا د دې رولز آف بزنس د Spirit خلاف ده۔ د دې د پاره یو ډیپارټمنټ دے او که داسې د چا په کومه خبره شک وی، ډیپارټمنټل انکوائری د وشی، که د ممبر صاحب په ډیپارټمنټل انکوائری باندې دغه نه وی، دوباره د په دې هاؤس کښې بیا خبره وکړی، مونږ به ډیپارټمنټل انکوائری وکړو، د ده نه به پکښېInput واخلو، بیا به د هغې رپورټ چې دے ده ته مخکښې یا ده له Privately ورکړو یا د دوئ په هاؤس کښې، خو لکه دا چې بالکل کمیټیانو نه تاسو هغه خپل Original role مو ختم کړے دے چې کوم Legislative role ئے دے، کوم Policy making دغه کښې به Input ورکوی، هغه دغه ختم شوے دے او په هاؤس کښې په هر دغه باندې وایئ چې دا کمیټۍ ته حواله کړه، نو زه خو د دې سره اتفاق نه کوم سر او زه As a Incharge Minister دا وایم چې ډیپارټمنټل انکوائری پرې کولې شم خو زه دا خپل Statement چې دے نو Stand کوم، زه دا خپل Statement stand کوم چې دا په Fixed pay باندې اخستلې شوی دی او حکومت ته دا اختیار دے چې وقتاً فوقتاً چرته هم ورته ضرورت راپیښیږی نو دا اخستې کیږی۔ چې کومه حده پورې د ریګولر ایمپلائز تعلق دے نو کلاس فور که د ایمپلائمنټ ایکسچینج سره رجسټرډ وی، د هغې د

ایډورټائزمنټ هیڅ ضرورت نشته او دا په دې تیر شوی ګورنمنټ کښې هم دا شوی دی، البته که د ایمپلائمنټ ایکسچینج سره د چا رجسټریشن نه دے شوے، هغه بیا اشتهار کیږی۔

جناب فخر اعظم وزیر: جناب سپیکر! پوائنټ آف آرډر۔

جناب قائمقام سپیکر: جی پوائنټ آف آرډر دې باندې نشی کیدې، پلیز، پلیز۔

جناب فخر اعظم وزیر: په کال اټینشن باندې خبره کومه۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: کال اټینشن کښې هم دغه خبره کوؤ جی کنه، پلیز تاسو۔۔۔۔

جناب فخر اعظم وزیر: چې غریب کسان اوباسی او نوره بهرتی پرې کیږی نو جناب سپیکر، زه خو په پوائنټ آف آرډر باندې خبره کول غواړم۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: فخر اعظم صاحب! پوائنټ آف آرډر باندی وروستو تاسو ته زه ټائم درکوم جی، کال اټینشن کښې تاسو ډیبیټ نشئ کولې کنه جی، پلیز۔

جناب فخر اعظم وزیر: جناب سپیکر! زه درانی صاحب سپورټ کوم، دا اعظم درانی چې کومه قصه وکړه لکه مطلب دا دے چې دا زاړه کسان ویستل او نوی بهرتی کول، هغه ظلم او زیاتے دے، لکه هغه دا واضحه کړه د غه ټائم کښې هغه څوک دے هغه کلاس فور او دا کلاس فور مطلب غریبانان خلق وی نو هغوی تاسو اوباسئ او د هغه په هغه ځائې باندې نور کسان بهرتی کوئ نو دا ظلم دے، دا ظلم دے جی نو مونږ وایو چې کوم کسان ایستلې شوی دی، هغه د بیا واپس راشی هغه خپل سیټونو ته ځکه چې دا د غریبانانو حق دے، کلاس فور Totally غریب خلق وی نو زه دا ریکویسټ کوم چې دا د کمیټئ ته ریفر شی۔ تهینک یو سر۔

جناب قائمقام سپیکر: جی هغه خو زما خیال دے هغوی ډیره واضحه کړه چې ډیپارټمنټل انکوائری وکړو۔ زما خیال دا دے چې هغه درانی صاحب Stress کوی هم نه او که تاسو وایئ چې کمیټئ ته، بیا به ئے هاؤس ته Put کوؤ جی۔

نکته اعتراض

Mr. Sultan Muhammad Khan: Speaker Sahib! Point of order Sir, regarding this very subject, Sir. سپیکر صاحب، مونږ دا واؤریدل چې ستېنډنګ کمېټي چې ده نو دا Recommendatory body ده، دا به Recommendations ورکوي دې اسمبلۍ ته او ګورنمنټ ته۔ سپیکر صاحب، په دیکښې څه شک نشته چې دا ستېنډنګ کمېټیز چې دي نو دا Recommendatory bodies دي خو که زه دې رولز ته لاړ شم او Rule 152 مونږ وګورو سپیکر صاحب! نو په هغې کښې Rule 152, sorry 153، په هغې دے چې:

"**153. Reference to Standing Committee.-** Except as otherwise provided in these rules, the Assembly may, on a motion made by a Minister or Member, refer to the Standing Committee any subject or matter with which it is concerned and the Standing Committee shall study such subject or matter with a view to suggest legislation or making recommendations to the Assembly."

Sir, there in nothing in the rules, (Interruption) Sir, please. Sir, there is nothing in these rules that would bar this subject being taken to the Standing Committee، هیڅ Bar نشته دے ستېنډنګ کمېټۍ ته د دې Matter د بوتلو، Recommendatory دے خو هر یو Matter concerned د هغه ډیپارټمنټ سره. That can be taken to the Standing Committee.

جناب قائمقام سپیکر: جی مسٹر عنایت-----

وزیر بلدیات: یہ میں یہی کہہ رہا ہوں کہ یہاں لکھا ہوا ہے For recommendation policy input in legislation; it is not for inquiry like NAB or other Investigation Agencies، یہ سٹینڈنگ کمیٹیز کا وہ نہیں ہے، Oversight role ہے لیکن اس کو Purely یہ بنانا، I admit اس کا Oversight role ہے، بالکل ہے لیکن اس کو بالکل Purely اس قسم کی Body بنانا، یہ جو پریکٹس یہاں ہے This is against this book and put it to the Assembly, if he is stressing, put it to the Assembly. Sir, put it to the Assembly for-----

جناب قائمقام سپیکر: ٹھیک ہے۔

جناب سردار حسین: سپیکر صاحب!

جناب قائمقام سپیکر: جی سردار حسین بابک، پلیز۔

جناب سردار حسین: شکریه سپیکر صاحب۔ سپیکر صاحب، څنګه چې منسټر صاحب خبره کوی یا زمونږ ورور چې خبره وکړه، زما یقین دا دے چې که دومره باریکاتو لاړ نه شو او دې ایشو ته وګورو چې که دلته آنریبل ممبر یو ایشو راپورته کړه او په هغې باندې بیا ټول د بنوں ممبران چې دی، هغوی سپورټ هم کړه نو زما یقین دا دے چې بیا د دې نه کار اخستل پکار دی۔ که چرې دا سټینډنګ کمیټۍ ته ځی یا که د دې د پاره تاسو کمیټی جوړوئ چې واقعی انکوائری وشی او چې د هغوی کوم تحفظات دی چې هغه لرې شی خو سپیکر صاحب، زه ستاسو توجه بل طرف ته رااړول غواړم۔ دلته په دې صوبه کښې Access to Information Bill چې دے، ایکټ چې دے هغه راغلے، هغه د دې مقصد د پاره راغلے چې لکه د عامو خلقو، د Layman یا د General masses access چې وو هغه انفارمیشن ته نه وو نو په دې غرض باندې دې انفارمیشن ته د هغوی Access لاړو، که په هغې کښې چرته Mismanagement وی یا کرپشن وی یا Irregularities وی نو پکار دا ده چې د عام سړی ورته لاس ورسی خو که دلته یو طرف ته بیا حکومت د دې خبرې شوشې پریږدی چې دا مونږ یو تاریخی قدم پورته کړو چې عامو خلقو هم انفارمیشن ته Access شته، هغوی ورته لاس ورسوؤ خو که دلته دا آنریبل ممبر دومره اهم ایشوز راوړی او هغه په دې طریقه باندی Treat کیږی نو زما یقین دا دے چې سپیکر صاحب، دا مناسب خبره نه ده۔ منسټر صاحب د هم لږ د فراخدلۍ نه کار واخلی چې تاسو پوره مطمئن یئ نو زما یقین دے دا Matter کوی نه، دا که سټینډنګ ته ځی یا که د دې د پاره یوه جدا انکوائری کمیټی جوړیږی یا که پراونشل انسپکشن ټیم ته ځی خو که د هغه ممبرانو دومره تحفظات وی نو مونږ به منسټر صاحب ته دا خواست کوؤ چې لږ د دغه نه کار واخلی نو زما یقین دا دے چې اسانه به شی۔

جناب قائمقام سپیکر: جی مسٹر عنایت اللہ خان! میرے خیال میں انوسٹی گیشن کی حد تک انوسٹی گیشن اور ٹھوس Evidence ریکارڈ کر سکتی ہے کمیٹی؟

وزیر بلدیات: زما پرې جی، د دې Rules understanding اوس هم دا دے، بابک خان چې کومه خبره وکړه، د هغې نه هم دا معلومیږی چې Right to

Information Law پاس شوې ده، هغې ته Access اسان دے او د اسمبلئ ممبران د ليجسليشن د پاره دغه کوی، د اسمبلئ ممبران په دې انکوائريز کښې اينبنلول دا زه د دې هاؤس او د Legislative د Spirit against ګڼمه او زه د دې وجې وايم چې په دې نور ډيبيټ، د نور ډيبيټ ضرورت نشته دے، تاسو ئے هاؤس ته Put کړئ بس۔

جناب قائمقام سپیکر: Relevant section ہے180، میں Quote کر دیتا ہوں، آپ ذرا دیکھیں۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خیلی: جناب سپیکر! اس کو اگر آپ سن لیں، میں۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: جی میڈم۔

محترمہ انیسہ زیب طاہر خیلی: جناب سپیکر، یہ ہمارے جو معزز وزیر صاحب ہیں، بہت ہی Talented ہیں، بہت Competent ہیں لیکن وہ اس بحث میں میرے خیال میں الجھانے کی بجائے کہ Standing Committees competent ہیں کہ نہیں؟ اس مسئلے کو ایڈریس کرنے کیلئے خود اپنا تعاون دیں اور مجھے یقین ہے کہ ان کے پاس کوئی ایسی چیز نہیں ہے جو چھپانی ہو ان کو یا جس سے وہ چاہتے ہوں کہ ممبر آگاہ نہ ہوں۔ 152 rule ہے جس میں بڑا واضح لکھا ہے Committees of the Assembly اور اس کی Sub clause (2) کہتی ہے: "Each Committee shall deal with the subjects assigned to the Department concerned under the Rules of Business of the Government or any other matter referred to it by the Assembly"، آپ اس معاملے میں تو جائیں نہیں، وہ یہ آگے Skives the limit, any matter that is referred to, by this august House, can be dealt with by a Committee، تو اسی لئے اس کو آپ نہ دیں البتہ یہ جو ان کے Concerns ہیں جیسا کہ بابک صاحب نے بھی کہا، سلطان محمد خان نے بھی، تو اس میں کوئی اتنی بڑی بات نہیں، ہمیں پتہ ہے ان کے پاس Numerical strength زیادہ ہے اسلئے کہ ایک لحاظ سے Good governance کا یہ بھی ایک طریقہ ہے کہ Kill کرو سب چیزوں کو، تو اپنی وہ Numerical strength سے شاید کہیں سے ان کو انسٹرکشنز ملی ہوئی ہیں کہ آپ، بھئی اگر آپ چاہتے ہو کہ مطمئن ہوں، اگر آپ چاہتے ہو کہ Good governance ہو تو پھر یہ طریقہ نہیں ہے، آپ اپنی Strength سے بلڈوز نہیں کریں گے بلکہ آپ چاہیں گے کہ یہ مطمئن ہوں اور اس میں بہتری آئے، ہو سکتا ہے کہ کل جس طرح آپ نے ایک مسئلے پر کہا

کہ مجھے ڈیپارٹمنٹ نے ایسے آگاہ کیا، میں اپنی انوسٹی گیشن خود کرونگا، یہ بھی ہو سکتا ہے کہ ان کے نالج میں نہ ہو یا اس سے کچھ بہتری آجائے کمیٹی میں اور ویسے میری اپنی اس معاملے میں یہ ہے کہ جبکہ Minimum wage جو ہے، وہ Ten thousand ہے، اس میں Seven thousand کی Fixed pay کیوں رکھی گئی ہے؟ Minimum wage کو تو کم از کم ڈیپارٹمنٹ کا فرض ہے کہ وہ اس کے مطابق اس کو بھی Avoid کرے تو یہ تمام چیزیں میرا خیال ہے کمیٹی میں جانے سے طے ہو جائیں گی۔ بہت شکریہ۔

جناب قائمقام سپیکر: جی مسٹر عنایت اللہ۔

وزیر بلدیات: ویسے جو میڈم نے Ten thousand کا نکتہ اٹھایا ہے، میں اس پر مشکور ہوں ان کا اور ویسے یہ بات ان کی مناسب ہے، اس پر میں سمجھتا ہوں کہ یہ جو ہماری پالیسی ہے، اس کے Against ہے، اس کو Review کیا جا سکتا ہے، Revisit کیا جا سکتا ہے۔ میں اس چیز میں I do not want to point to debate، میں اس پر ڈیبیٹ نہیں کرنا چاہتا لیکن میں دوبارہ اس کو Repeat کرنا چاہتا ہوں۔ کمیٹیز کا Role ضرور ہے، Oversight role ان کا ہے لیکن Main role اس اسمبلی کا Legislative ہے، Policy input دینا ہے، Legislative ہے اور جب آپ ہر چیز اس کو ریفر کرتے ہیں تو You are killing that main، اس کا جو Main function ہے، اس کو آپ Kill کرتے ہیں اسلئے میں سمجھتا ہوں کہ اس پر ڈیبیٹ نہیں ہونی چاہیئے۔

جناب قائمقام سپیکر: میں Relevant ایک 180، 180 section quote کر دیتا ہوں ذرا۔۔۔۔۔

وزیر بلدیات: میں تو انکوائری کمیٹی ڈیپارٹمنٹل بنانا چاہتا ہوں، اعظم خان درانی صاحب اگر اس پر، اور میں ان کا Input لونگا، اعظم خان درانی صاحب کا میں Input لونگا اس پر۔ میں اس انکوائری کمیٹی سے کہونگا کہ وہ ان سے ملے، ان کا Input لے اور جو دوسرے ایم پی اے صاحب ہیں، ہمارے فخر اعظم وزیر صاحب ہیں، انہوں نے نکتہ اٹھایا، ان سے بھی Input لیں گے، ان سب سے Input لیں گے۔ میں اس کمیٹی کی۔۔۔۔۔

(شور اور قطع کلامیاں)

جناب قائمقام سپیکر: آپ ایک منٹ، ایک منٹ ذرا تشریف رکھیں، میں Section 180 جو ہے، وہ Quote کر دیتا ہوں، یہ ہے جی: **"180. Power to take evidence or call for papers, records or documents.-** (1) A Committee shall have power to require the attendance of persons or the production of papers or records, if such course is considered necessary for the discharge of its duties، پھر اس میں Further جو ہے تو:

Provided that if any question arises whether the evidence of a person or the production of a document is relevant for the purpose of Committee, the question shall be referred to the Speaker, whose decision shall be final:

Provided further that Government may decline to produce a document on the ground that its disclosure would be prejudicial to the defense, security or external relations of Pakistan.

(2) Subject to the provisions of this rule, a witness may be summoned by an order signed by the Secretary and shall produce such documents as are required for the use of the Committee".

جب Evidence record کر سکتی ہے تو انوسٹی گیشن بھی ہو سکتی ہے میرے خیال میں۔

(تالیاں)

سردار اورنگزیب نلوٹھا: جناب سپیکر! اگر آپ کی اجازت ہو تو۔۔۔۔

(شور)

Mr. Acting Speaker: Okay ji. Is it the desire of the House, is it the desire of the House that the call attention notice No. 194, moved by the honourable Member, may be referred to the concerned Committee? Those who are in favour it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was defeated)

Mr. Acting Speaker: The 'Noes' have it, the motion is dropped.

(Pandemonium)

جناب قائمقام سپیکر: سردار اورنگزیب نلوٹھا صاحب، کال اٹینشن نوٹس نمبر 179۔ انہوں نے سپیشل ریکویسٹ کی ہے، میں نے اس کو Consider کیا ہے۔

سردار اورنگزیب نلوٹھا: شکریہ جناب سپیکر صاحب! میں آپ کا مشکور ہوں۔ سر، یہ ایک انتہائی اہم مسئلہ تھا اور میں آپ کا شکریہ ادا کرتا ہوں کہ آپ نے میرے اس کال اٹینشن کو۔۔۔۔۔

(اس مرحلہ پر حزب اختلاف کے اراکین واک آؤٹ کر گئے)

(حزب اختلاف کے اراکین سردار اورنگزیب نلوٹھا سے واک آؤٹ کرنے کیلئے کہہ رہے ہیں)

سردار اورنگزیب نلوٹھا: میرا کال اٹینشن نوٹس ہے یار، ایک منٹ کیلئے۔۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: سردار صاحب! اب کیا ہوگا؟ میں نے تو ٹائم دیدیا۔ (قہقہہ)

جناب قائمقام سپیکر: جی سردار صاحب، پلیز۔

سردار اورنگزیب نلوٹھا: شکریہ جناب سپیکر صاحب، میں آپ کا مشکور ہوں کہ ایجنڈے پر میرا کال اٹینشن نوٹس نہیں تھا لیکن آپ نے مہربانی کی ہے۔ سر، میرے پاس وہ کاپی بھی نہیں ہے لیکن مجھے زبانی یاد ہے کہ میرے حلقے سے متعلق 13 سکولز ہیں سر جو 09-2008، 11-2010، 2012 اور 2013 میں۔۔۔۔۔

جناب قائمقام سپیکر: یہ میں نے کاپی آپ کو بھیج دی ہے جی۔

(شور)

(اس مرحلہ پر حزب اختلاف کے اراکین کے اصرار پر سردار اورنگزیب نلوٹھا واک آؤٹ کر گئے)

مسودہ قانون کا متعارف کرایا جانا

(خیبر پختونخوا فوڈ سیفٹی اتھارٹی مجریہ 2014)

Mr. Acting Speaker: Item No. 8. Honourabl Minister for Health, to please introduce before the House the Khyber Pakhtunkhwa Food Safety Authority Bill, 2014. Honourable Minister for Health, please.

Mr. Shaukat Ali Yousafzai (Minister for Health): I beg to introduce, the Khyber Pakhtunkhwa Food Safety Authority Bill, 2014, in the House.

Mr. Acting Speaker: It stands introduced.

مسودہ قانون کا زیر غور لایا جانا

(مستحق بیواؤں اور خصوصی افراد کی بہبود کیلئے فاؤنڈیشن کا قیام مجریہ 2014)

Mr. Acting Speaker: Item No. 9 and 10: The honourable Special Assistant for Social Welfare, on behalf of honourable Chief Minister, Khyber Pakhtunkhwa, to please move that the Khyber Pakhtunkhwa, Deserving Widows and Special Persons Welfare Foundation Bill, 2014 may be taken into consideration at once. Honourable Madam, please.

Ms. Meher Taj Roghani (Special Assistant for Social Welfare): Thank you, Mr. Speaker. On behalf of the Chief Minister, I beg to move that the Khyber Pakhtunkhwa, Deserving Widows and Special Persons Welfare Foundation Bill, 2014 may be taken into consideration at once.

Mr. Acting Speaker: The motion before the House is that the Khyber Pakhtunkhwa, Deserving Widows and Special Persons Welfare Foundation Bill, 2014 may be taken into consideration at once? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The 'Ayes' have it. Since no amendment has been moved by any honourable Member in Clauses 1 to 3 of the Bill, therefore, the question before the House is that Clauses 1 to 3 may stand part of the Bill? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The 'Ayes' have it. Clauses 1 to 3 stand part of the Bill. Amendment in sub clause (1) of Clause 4 of the Bill: Honourable Special Assistant for Social Welfare, to please move her amendment in paragraph (f) and (g) of sub clause (1) of Clause 4 of the Bill. Honourable Madam, please.

Special Assistant for Social Welfare: I beg to move that in Clause No. 4, in sub clause No. (1), for serial No. (f) and (g), the following shall respectively be substituted, namely:

'(f) eight persons to be appointed by Government for a period of three years on the recommendation of the search committee from the panel of known philanthropists;

(g) three representatives or executive heads of well-reputed welfare organizations to be appointed by Government for a period of three years on the recommendation of the search committee from the panel of representatives of such organizations.

Mr. Acting Speaker: The motion before the House is that amendments, moved by the honourable Special Assistant for Social Welfare, may be adopted? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The 'Ayes' have it. The amendments are adopted and stand part of the Bill. Paragraph (a), (b), (c), (d), (e) and (h) of sub clause (1) also stand part of the Bill. Honourable Special Assistant for Social Welfare, to please move her amendment in sub clause (2) of Clause 4 of the Bill. Honourable Madam, please.

Special Assistant for Social Welfare: I beg to move that:

"(2) The chairperson shall be appointed by Government on the recommendation of search committee on such terms and conditions as Government may determine"; and-----

Mr. Acting Speaker: The motion before the House is that amendment moved by the honourable Special Assistant for Social Welfare, may be adopted? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The 'Ayes' have it. The amendment is adopted and stands part of the Bill. Amendment after sub clause (2) of Clause 4 of the Bill: Honourable Special Assistant for Social Welfare, to please move her amendment after sub clause (2) of Clause 4 of the Bill. Honourable Madam, please.

Special Assistant for Social Welfare: I beg to move that after sub clause (2), as so amended, the existing sub clauses (3), (4), (5), (6), and (7) shall be renumbered as sub clauses (4), (5), (6), (7), and (8) and before sub clause (4) as so renumbered, the following new sub clause shall be inserted, namely:

"(3) The search committee for the recommendation of Chairman and members at clauses (f) and (g) of sub section (1) of section 4 shall be constituted and notified by Government in the prescribed manner."

Mr. Acting Speaker: The motion before the House is that the amendment, moved by the honourable Special Assistant for Social Welfare, may be adopted? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The 'Ayes' have it. The amendments are adopted and stand part of the Bill. Since no amendment has been moved be any honourable Member in Clause 5 of the Bill, therefore, the question before the House is that Clause 5 may stand part of the Bill? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The 'Ayes' have it. Clause 5 stands part of the Bill. Amendment after sub clause (2) of Clause 6 of the Bill: Honourable Special Assistant for Social Welfare, to please move her amendment after sub clause (2) of Clause 6 of the Bill. Honourable Madam, please.

Special Assistant for Social Welfare: I beg to move that in Clause 6, after sub clause (2), the following shall be inserted, namely:

"(3) For the purpose of collection or verification of data regarding deserving widows and special persons as well as disbursement or monitoring of financial assistance to such persons, all the concerned authorities in the Province shall assist the Board for the performance of its functions under this Act"; and-----

Mr. Acting Speaker: The motion before the House is that the amendment moved by the-----

(مغرب کی اذان)

Mr. Acting Speaker: The motion before the House is that amendment, moved by the honourable Special Assistant for Social Welfare, may be adopted? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The 'Ayes' have it. The amendment is adopted and stands part of the Bill. Amendment after Clause 6 of the Bill: Honourable Special Assistant for Social Welfare, to please move her amendment after Clause 6 of the Bill. Honourable Madam, please.

Special Assistant for Social Welfare: Mr. Speaker, I beg to move that after Clause 6, as so amended, the following new Clause shall be inserted, namely:

'**6A Committees.---** The Board may constitute executive, financial, technical, assessment, monitoring and other Committees

as it may deems necessary and such Committees shall exercise such powers and functions as may be assigned to it by the Board.

Mr. Acting Speaker: The motion before the House is that the amendment, moved by the honourable Special Assistant for Social Welfare, may be adopted? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The 'Ayes' have it. The amendment is adopted and stands part of the Bill. Since no amendment has been moved by any honourable Member in Clauses 7 to 16 of the Bill, therefore, the question before the House is that Clauses 7 to 16 may stand part of the Bill? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The 'Ayes' have it. Clauses 7 to 16 stand part of the Bill.

مسودہ قانون کا پاس کیا جانا

(مستحق بیواؤں اور خصوصی افراد کی بہبود کیلئے فاؤنڈیشن کا قیام مجریہ 2014)

Mr. Acting Speaker: The honourable Special Assistant for Social Welfare, on behalf of honourable Chief Minister, Khyber Pakhtunkhwa, to please move that the Khyber Pakhtunkhwa, Deserving Widows and Special Persons Welfare Foundation Bill, 2014 may be passed. Honourable Madam, please. 'Passage Stage': The Honourable Special Assistant for-----

Special Assistant for Social Welfare: Oh yes, sorry, I am sorry Mr. Speaker. Mr. Speaker Sir! I, on behalf of the Chief Minister, beg to move that the Khyber Pakhtunkhwa, Deserving Widows and Special Persons Welfare Foundation Bill, 2014 may be passed with amendments.

Mr. Acting Speaker: The motion before the House is that the Khyber Pakhtunkhwa, Deserving Widows and Special Persons Welfare Foundation Bill, 2014 may be passed with amendments? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The 'Ayes' have it. The Bill is passed with amendments.

مسودہ قانون کازیر غور لایا جانا

(خیبر پختونخوا ہائر ایجوکیشن سکالرشپ انڈومنٹ فنڈ مجریہ 2014)

Mr. Acting Speaker: The honourable Minister for Higher Education, on behalf of honourable Chief Minister, Khyber Pakhtunkhwa, to please move that the Khyber Pakhtunkhwa Higher Education Scholarship Endowment Fund Bill, 2014 may be taken into consideration at once. Mr. Arif Yousaf, please.

Mr. Arif Yousaf (Parliamentary Secretary for C&W): I beg to move, on behalf of the honourable Chief Minister, that the Khyber Pakhtunkhwa, Higher Education Scholarship Endowment Fund Act, 2014 may be taken into consideration at once.

Mr. Acting Speaker: The motion before the House is that the Khyber Pakhtunkhwa, Higher Education Scholarship Endowment Fund Bill, 2014 may be taken into consideration at once? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The 'Ayes' have it. Since no amendment has been moved by any honourable Member in Clauses 1 to 8 of the Bill, therefore, the question before the House is that Clauses 1 to 8 may stand part of the Bill? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The 'Ayes' have it. Clauses 1 to 8 stand part of the Bill. Long Title and Preamble also stand part of the Bill.

مسودہ قانون کا پاس کیا جانا

(خیبر پختونخوا ہائر ایجوکیشن سکالرشپ انڈومنٹ فنڈ مجریہ 2014)

Mr. Acting Speaker: The honourable Minister for Higher Education, on behalf of honourable Chief Minister, Khyber Pakhtunkhwa, to please move that the Khyber Pakhtunkhwa, Higher Education Scholarship Endowment Fund Bill, 2014 may be passed. Mr. Arif Yousaf, please.

Parliamentary Secretary for C & W: Thank you, Sir. I beg to move, on behalf of the honourable Chief Minister, Khyber Pakhtunkhwa,

that the Khyber Pakhtunkhwa, Higher Education Scholarship Endowment Fund Act, 2014 may be passed.

Mr. Acting Speaker: The motion before the House is that the Khyber Pakhtunkhwa, Higher Education Scholarship Endowment Fund Bill, 2014 may be passed? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The 'Ayes' have it. The Bill is passed.

خیبر پختونخوا کے حسابات سے متعلق آڈیٹر جنرل آف پاکستان کی رپورٹیں برائے سال 2011-12 کا ایوان کی میز پر رکھا جانا

Mr. Acting Speaker: The honourable Minister for Finance, Khyber Pakhtunkhwa, to please lay on the table of the House the Reports of Auditor General of Pakistan for the year 2011-12. Honourable Minister for Finance, please.

جناب عارف یوسف (پارلیمانی سیکرٹری برائے سی اینڈ ڈبلیو): جناب سپیکر!

جناب قائمقام سپیکر: مسٹر عارف یوسف، پلیز۔

پارلیمانی سیکرٹری برائے سی اینڈ ڈبلیو: یہ قرارداد پاس کرنا ضروری ہے، میں نے یہ ریکویسٹ بھی کی ہے، آپ سے۔

جناب قائمقام سپیکر: مسٹر عنایت اللہ خان، پلیز۔

جناب عنایت اللہ (وزیر بلدیات): On behalf of Finance Minister، میں معزز ایوان میں خیبر پختونخوا کے حسابات سے متعلق آڈیٹر جنرل آف پاکستان کی درج ذیل رپورٹیں برائے سال 2011-12 غور کیلئے پیش کرتا ہوں:

1. Audit Reports of the Accounts of the Government of Khyber Pakhtunkhwa;
2. Appropriation Accounts;
3. Financial Statements;
4. Audit Report on Revenue Receipts;
5. Audit Reports of Public Sector Enterprises; and
6. Performance Audit Reports on the Construction of Malakand-III Hydropower Project, Khyber Pakhtunkhwa.

Mr. Acting Speaker: The reports stand laid.

خیبر پختونخوا کے حسابات سے متعلق آڈیٹر جنرل آف پاکستان کی رپورٹیں برائے سال 2011-12 کا پبلک اکاؤنٹس کمیٹی کے سپرد کیا جانا

Mr. Acting Speaker: Now the honourable Minister for Finance, to please move his motion for referring the said reports to the Public Accounts Committee. Mr. Inayatullah, on behalf of Finance Minister, please.

وزیر بلدیات: سر، میں On behalf of Finance Minister گزارش کرتا ہوں کہ ان رپورٹس کو پبلک اکاؤنٹس کمیٹی کے حوالے کیا جائے۔

Mr. Acting Speaker: The motion before the House is that the following reports of Auditor General of Pakistan, for the year 2011-12, may be referred to the Public Accounts Committee:

1. Audit Reports of the Accounts of the Government of Khyber Pakhtunkhwa;
2. Appropriation Accounts;
3. Financial Statements;
4. Audit Report on Revenue Receipts;
5. Audit Reports of Public Sector Enterprises; and
6. Performance Audit Reports on the Construction of Malakand-III Hydropower Project, Khyber Pakhtunkhwa.

Those who are in favour of it may say ‘Yes’ and those against it may say ‘No’.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The ‘Ayes’ have it. The reports are referred to the Public Accounts Committee. Ji, Mr. Arif Yousaf.

قاعدہ کا معطل کیا جانا

پارلیمانی سیکرٹری برائے سی اینڈ ڈبلیو: Rule 240 کے تحت 124 کو معطل کیا جائے اور مجھے اجازت دی جائے کہ میں قرارداد پیش کر سکوں۔

Mr. Acting Speaker: Is it the desire of the House that the rule 124 may be relaxed under rule 240, to allow the honourable Member to move his resolution? Those who are in favour of it may say ‘Yes’ and those against it may say ‘No’.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The 'Ayes' have it. The honourable Member, to please move.

قراردادیں

پارلیمانی سیکرٹری برائے سی اینڈ ڈبلیو: تھینک یو سر۔ شکریہ سر۔ یہ ایوان خیبر پختونخوا اسمبلی کے احاطے میں خیبر یونین آف جرنلسٹس کے سینیئر نائب صدر اور روزنامہ 'نئی بات' کے رپورٹر محمد نعیم پر پولیس اہلکار کی بہیمانہ تشدد کی پرزور مذمت کرتا ہے۔ یہ ایوان محمد نعیم اور صحافی برادری کے ساتھ گہری ہمدردی کا اظہار کرتا ہے۔ یہ اسمبلی صوبائی حکومت سے مطالبہ کرتی ہے کہ مجروح صحافی محمد نعیم کے علاج معالجے پر توجہ دی جائے اور یہ ایوان یہ بھی مطالبہ کرتا ہے کہ اس غیر قانونی عمل کے مرتکب پولیس اہلکار کے خلاف مقدمہ درج کیا جائے اور اس کو قرار واقعی سزا دی جائے۔ شکریہ جی۔

Mr. Acting Speaker: The motion before the House is that the resolution moved by the honourable Member may be adopted? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Acting Speaker: The 'Ayes' have it. The resolution is adopted unanimously.

جناب محمد علی (پارلیمانی سیکرٹری برائے خزانہ): جناب سپیکر!

جناب قائمقام سپیکر: جی مسٹر محمد علی، پلیز۔ جی محمد علی، پلیز۔

پارلیمانی سیکرٹری برائے خزانہ: بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ۔ جناب سپیکر صاحب! زه یو ریزولیوشن دې اسمبلئ کښې پیش کول غواړم-----

جناب قائمقام سپیکر: محمد علی صاحب! لږ جلدی کوئ۔

پارلیمانی سیکرٹری برائے خزانہ: Rule 240 کے تحت-----

جناب قائمقام سپیکر: Rules suspend دی Already تاسو موؤ کوئ جی۔

پارلیمانی سیکرٹری برائے خزانہ: جی۔ بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ۔ اس اہم نوعیت کی قرارداد کو اسمبلی میں پیش کرنے کی اجازت فرمائی جائے۔ یہ صوبائی اسمبلی صوبائی حکومت سے اس امر کی سفارش کرتی ہے کہ ضلع سوات اور دیر کوہستان کے جنگلاتی علاقہ جات بشمول کالام، بحرین، میاندم اور دیر کوہستان، کلکوٹ، تھل،

لاموتی، بریکوٹ، بیڑ پاتراگ کے مراعات یافتہ گان رائلٹی ہولڈرز کو جنگلات کے محاصل میں رائلٹی کا80 فیصد حصہ دیا جائے جو کہ موجودہ وقت میں60 فیصد ہے، یہ سہولت صوبے کے دوسرے ایسے علاقوں کے رائلٹی ہولڈرز کو حاصل ہے۔

جناب سپیکر صاحب! زہ پہ دیکبنې یو وضاحت صرف کول غواړم۔

Mr. Acting Speaker: The motion before the House is that the resolution moved by-----

پارلیمانی سیکرٹری برائے خزانہ: سپیکر صاحب، زہ وضاحت کول غواړم جی۔ جناب سپیکر صاحب، دا صوبائی اسمبلی چې پہ 2006 کبنې زما وړور شهید فرید خان ایم پی اے وو او ملک امیر زادہ ایم پی اے وو، دې صوبائی اسمبلۍ هم دا قراردار پہ قرارداد نمبر 858، چې دا قرارداد نمبر 858 دے صوبائی اسمبلۍ پاس کړے دے، زہ درتہ د هغې متن لږ وایم "منجانب جناب فرید خان صاحب اور جناب امیر زادہ خان صاحب، اراکین صوبائی اسمبلی۔ یہ اسمبلی صوبائی حکومت سے اس امر کی سفارش کرتی ہے کہ صوبہ سرحد کے دیگر جنگلاتی علاقوں کی طرح سوات کوہستان اور دیر کوہستان کے ملاکنڈ کے جنگلات کو رائلٹی دینے-----

Mr. Acting Speaker: The motion before the House is that the resolution, moved by the honourable Member, may be adopted? Those who are in favour of it may say ‘Yes’.

Members: Yes.

Mr. Acting Speaker: And those who are against it may say ‘No’.

Members: No.

Mr. Acting Speaker: The ‘Ayes’ have it. The resolution is adopted unanimously.

(Applause)

(Pandemonium)

Mr. Acting Speaker: ‘Noes’, ‘Noes’.

(Pandemonium)

جناب قائمقام سپیکر: ٹھیک شو، ‘Noes’ ٹھیک، ‘Noes’-----

One Voice: The resolution defeated.

Mr. Acting Speaker: The resolution defeated.

"In exercise of the power conferred by Clause (b) of Article 109 of the Constitution of the Islamic Republic of Pakistan, I, Engineer Shaukatullah, Governor of the Khyber Pakhtunkhwa, do hereby order that the Provincial Assembly shall stand prorogued on Wednesday, the 22nd January, 2014, after conclusion of its business fixed for the day till such date as may hereafter be fixed."

اس فرمان کی روسے میں اجلاس کو غیر معینہ مدت تک ملتوی کرتا ہوں۔

(اجلاس غیر معینہ مدت تک کیلئے ملتوی ہو گیا)